

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvarsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenoma nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 128.

Vrh Col di Lana v ognju naših težkih možnarjev. - Pomorski boj ob flanderski obali. - Veliki nemiri v Lizboni in Dublinu.

Jugoslovansko vprašanje.

Srbija si je v svoji velesrbski požljivosti zaželela avstrijskih jugoslovanskih dežel. Italija pa v svoji »sveti sebičnosti« tudi. Kaj čuda, da dve sosedni, obe ene in iste zemlje lažni, vključno zaveznitvu ne moreta biti prijateljski od srca. Srbski prestolonaslednik in Pasič sta bila v Parizu, sedaj sta v Londonu. Desetletni otrok bi uganil, pa bi Italijani ne, da hočeta Angleško in Francijo pridobiti za velesrbske načrte. Za velesrbske načrte, ko pa niti Srbije ni več, ker so je de zadnjega koščka vzeli avstrijski vojaki. Srbi si morajo pred »velike« Srbije osvojiti vnovič »staro« Srbijo in to va tudi Pasič, da pri tem težkem delu nobenega pomočnika, če tudi to dela kakor Italija kot prisiljenec v prisilni delavnici, ne sme s kopitom suvati v obraz. Nikola Pasič zato v angleških »Times« tlaži Italijo, »da srbske aspiracije nikogar ne ogrožajo; mi popolnoma razumemo laško zahtevo, da dobe Italijani nadvlado v Adriji in to zahtevo sprejememo in vemo, da se mora upoštevati pravične interese velikih pomorskih sil Anglije in Francije.« Pasič je nadalje izjavil, da hoče in mora pri svojem obisku v Londonu angleški vladi čisto odkrito odkriti srbske aspiracije in interese ter dokazati, da se popolnoma krijejo z interesi entente. Pokazati hoče tudi, v koliko je ustanovitev zedinjene jugoslovanske države neobhodno potrebna za triumf in blagor entente. Pasič je nadaljeval: »Mi Jugoslovani stojimo vsi v enakem položaju: ali zmagamo ali propademo.« Pasič govori o »naši armadi, ki bo tudi imela delež pri osvoboditvi Srbije.« »Prepričani smo,« tako se oglašja Pasič, »da bodo naše čete, v skupni operaciji z angleško francoskimi četami in posredno, če že ne naravnost podprte od vojnih sil Italije, pripravljene začeti ofenzivo, položaj na Balkanu naglo izpremenile in sovražnikov pritisk na vzhodno in zahodno fronto znatno zmanjšale.« Pasič obljublja tedaj ententi nič manj kakor odrešenje iz Balkana.

Kaj pa potem? Pasič pravi: »Seveda bo bodoča Srbija ali bolje rečeno zedinjeno jugoslovansko ljudstvo od sedanjosti Srbije znatno različna država.

V svojih mejah bo štela 5 milijonov katoličanov in zato bo morala biti tolerantna država, ki spoštuje versko in politično svobodo.«

Ti načrti se vendar krijejo z načrti entente, pa so zopet vendar Italijane spravili po koncu. Nekaj sumijo. Glede vprašanj Jadranskega morja je v Italiji vodilen list »Gazetta di Venezia« in ta pozdravlja Pasičeve besede, češ, da je Italija končno vendarle izvedela iz najbolj poklicanih ust z vso natančnostjo razloženo, kakšne so srbske aspiracije.

Italijanski list pa nato prav natančno išče, kje naj bi se dobilo tistih 5 milijonov katoličanov v bodoči Srbiji in napravi to odkritje, da se pride do 5 milijonov le tedaj, če se vzame vsa ona ozemlja, do katerih ima edino Italija izključno pravico, namreč Dalmacijo, Istro itd. »Kaj pa ostane še na onostranski obali Adrije, če se ustanovi država s 5 milijoni katoličanov?« »Gazetta di Venezia« pravi, da je odgovor mogoče najti samo v duhu Pasičevih besed in ta duh najde italijanski list v besedah, »da bodo naše čete v skupni operaciji z angleško francoskimi četami in posredno, če že ne naravnost, podprte od vojnih sil Italije, pripravljene začeti ofenzivo.« List sedaj vpraša: »Ali je pridržek glede italijanskih čet samo posledica gotove želje? Če je prvo, pravi list zbadljivo, potem to stoji v nasprotju z preteklostjo. Kdo je rešil srbsko armado? Vendarle Italija! Ali se gre za željo? Ali si smemo misliti, da nas gospod Pasič želi izključiti od direktne akcije? In če to želi... zakaj neki?« List je silno nervozen, ker se Pasič pogaja s francosko in angleško vlado. Boji se, da pride do dogovora na stroške »svetih, upravičenih aspiracij Italije« in zato priporoča največjo pazljivost in previdnost.

Tudi pariška lista »Bonnet Rouge« in »Le Rappel« sta dobila iz Italije neugodna poročila o bodoči poravnavi med Italijo in Jugoslovani. Stvar je neskončno težka navzlic optimizmu srbskega ministra Ristića. Srbi namreč zahtevajo, da se mora Italija nasproti Srbom ravnati prav po istih načelih, na katerih sloni zedinjenje Italije. To se pravi: obe stranki vstrajati trdovratno pri svojih prvotnih zahtevah.

V svojem znamenitem govoru je nemški kancler rekel: »Nemčija in Avstrija nista hoteli razviti poljskega vprašanja. Po tej vojni pa status quo ante ni več mogoč.« Če bi govoril avstrijski zunanji minister, bi gotovo lahko rekel: »Avstroogrska ni hotela razviti jugoslovanskega vprašanja.« Med velesilami je vladal nek tih dogovor, da poljskega vprašanja ni in vendar je živo rezalo v evropsko zgodovino že od časa francoske revolucije. Jugoslovansko vprašanje se je rodilo in postalo akutno prav v tistem času, ko je v Avstriji zavlada naša presvitla habsburška dinastija in je dobila južne slovenske dežele ob morju in hrvatsko zemljo. Pred tedanjo turško nevarnostjo je vsa zemlja med Adrijo, Savo in Donavo silila proti Avstriji; hrvaški seljak in bosanska raja je iskala pribežališča in pomoči med slovenskim narodom v Avstriji. Pri teh narodih v avstrijski in zunaj avstrijske meje se je tedaj rodilo spoznanje in zahteva po zgodovinski nalogi Avstrije na Balkanu. Ideje ne umrejo. Miroljubna monarhija nikdar ni silila z mečem v soseda. Tako je tudi jugoslovansko vprašanje razvila entente. Nemški kancler je rekel: osrednji velesili bosta rešili poljsko vprašanje in kancler je tudi povedal načela, po katerih bosta to vprašanje rešili: Poljska ne pride nikdar več pod ruskega carja. Balti, Leti, Esti, vsi bodo dobili svoje narodne pravice in neoviran narodni razvoj. Tudi belgijske Flamce bo Nemčija varovala pred potujčevanjem.

Kancler ni omenil niti Ukrajincev niti Jugoslovancev. Bolgarski »Mir« piše: »Kancler Balkana ni omenil, to kaže, da Nemčija smatra položaj, kot ga je ustvarila vojna, za končno veljaven in na drugi strani prepušča besedo tam doli Avstriji.« Umljivo je, da kot dalekoviden politik upošteva zgodovinska dejstva in ideje:

Prvi državnik Nemčije sodi prav: Avstrija sama je poklicana rešiti ti dve vprašanji.

Srednja Evropa bo morala zbrati in napeti vse sile, zato mora najprvo pri vsaki posamezni sili zbrati nje-

ne sile — organizirati male narodne celote.

Vojna je vnovič odkrila ljudstvo na jugu in morju in njegov pomen za monarhijo. Danes je samo časopis naš glasnik in tako rečemo: Mi gledamo z zaupanjem k prestolu habsburške dinastije. Pod njegovimi pradedi se je rodilo in pod njimi se bo po zgodovinskih zakonih in namenih Avstrije rešilo jugoslovansko vprašanje.

Spor med Nemčijo in Ameriko

Posveti o ameriški noti.

Berlin. (K. u.) Ko se je vrnil kancler v Berlin, se je pričel pogajati s prizadetimi ministrstvi. Pogajanja se še niso zaključila.

Razmere med Ameriko in Nemčijo.

Berlin. »Berliner Tageblatt« izvaja: Danes se more le reči, da se nadaljujejo posveti, kako zabraniti odkrit spor. Lahko se reče, da nemška vlada ne zavzema nobenega načelnega odklanjajočega stališča in da se iščejo sredstva, kako odstraniti napetost. Ni potrebno opustiti upanja, a kaj napovedovati je drzno, ker je zelo težavno sproti se poučiti o mnenju v Washingtonu. Kancler ali državni tajnik zunanjih stvari se 25. t. m. do popoldanskih ur še ni iznova razgovarjal z ameriškim veleposlanikom.

V Berlinu se popolnoma zavedajo resnosti položaja.

Berlin. Dne 25. aprila se je nahajal kancler še v Berlinu. Posvete glede na ameriško noto nadaljujejo. Ne ve se, kdaj se vrne kancler v glavni stan. Mogoč je sporazum, toda popolnoma se zavedajo resnosti položaja.

Odločni nemški glasovi.

Berlin, 24. aprila. »Lokalanzeiger« piše k nemško-amerškemu vprašanju: Presojanje celokupne vojne slike mora biti tudi v bodoče odločno za sklepe tako dalekosežnega pomena, kakor je sedanje vprašanje. V sedanjih borbi, v kateri stojimo že dvajset mesecev, smo znatno prehiteli naše nasprotnike kljub njihovi premoči; ta prehitel, ki smo si ga priborili, nam mora ostati ohranjen. S hladnim pretehtanjem vseh učinkov, ki jih mora imeti vstop Amerike v vojno na strani naših nasprotnikov, bomo prišli do odgovora Združenim državam.

LISTEK.

Majhenkosti iz Sv. Lucije ob Soči.

»Tinta na mizi stoji, pero pa zraven leži. Jaz vzamem pero v svojo desno roko in pišem en par besedi.«
(D. i. S. št. 3-4. 1916.)

Na obe ocesi slep konj me je privlekel na fronto. Cesta je bila, hvala Bogu, dosti široka in po mnogem tipanju in tapanju je pritrpal k Sv. Luciji. Prvi človek, ki ga srečam, je Kovačev Roman. »No, Romanček, kako je?« — »Kuš.« — »Romanček, znaš ogerski?« — »Nem tudom.« Premeril me je z malimi očmi, se nasmehnil in se zgubil za vogalom. Mal Ogerček.

Vas sem našel odeto v zelenje, v razpoloženju vstajenja. Skrita bol po rajnem gospodu se zrcali v smehu dobrih sosedov, vendar so pri dobri volji. Doma so še vsi, ki v začetku niso zapustili domov. — Vso mojo pozornost je obrnila nase takozvana »Hundeartillerie«. Psi vlečejo kanone po

cesti; marširajo kakor so videli marširati stare v vojni osivele konje. Tupatam se dva sprickata, skočita si v pasje lase, izpuli si par dlak, pa hajdi zopet službeno naprej. Njihovi kanončki so majhni, kakor tiče tako majhnim kanonirjem. Zadnjič so imeli vizito. Stali so v vrsti »habt acht« in s povzdignjenimi ušesi so poslušali »Be-fehl«. Mislil bi, da ta pasji rod razume, kaj berejo, a ko je prišlo najzanimiveje, so se pograbili in patrulja je imela čez glavo dela, da jih je spravila v red. Pes ostane pes!

Mirno sedimo popoldne v sobi. Zdelo se mi je, da ni več vojne. Najmanjšega šuma ni bilo čuti. Lahki dremlejo — smo rekli. Naenkrat žbumb! in vsi smo sedeli meter višje. Udarila je prav pod nas — pod pod in nas s podom vred vzdignila v zrak. Tako je bilo naše vstajenje na veliko soboto. Pogledali smo drug drugega. Eni smo bili rmeni kakor velikonočna sveča, drugi rdeči kakor piruhi. Čisto velikonočno.

Pridem k staremu prijatelju Mežnarjevemu Cirilu. Ljudje božji, kje sem ga

našel! V kuhinji pri ognjišču je sedel in je pod dežnikom obiral kravjo kost. Skozi streho je curljalo nanj, on pa je pod dežnikom vse svoje misli in želje koncentriral na kravjo kost. »Ciril, kako ti je?« — »Ne baš dobro, prijatelj. Kmalu bi bil zgorel. Sedel sem ob ognjišču in užgala se mi je obleka na hrbtu. Ves zmešan sem vrgel skaf vode nase, a vrgel sem čez. Bil sem v skrajnih silah. Povaljal sem se po tleh in z veliko težavo sem pogasil ogenj. Sedaj sem vojni invalid brez penzije.« — »Ubogi Ciril, potrošaj se, koža se vsakih sedem let prelevi in tako boš tudi ti imel frišno.« — »Glej, pa vendar imam »hec«. Zadnjič je spal pri meni naš urar. Poznaš ga. Sredi noči eksplodirata dva šrapnela na moji strehi. »Bog me čuvaj,« pravim in se obrnem na drugo stran. A on? Skoči pokoncu, lasje so se mu pretvorili v ščetine — mislim sem, da mu je pamet mrknila. Glej tam, vsa vrata mi je spraskal. Nekaterim bi bilo treba obleči prisilni jopič, ko pridejo na fronto.«

Zbrali smo se pri poticah v naši gorjeni izbi. Ne bom pravil, kdo smo bili skupaj, da se komu nehoče ne zamerim.

Ko smo ravno imeli polna usta, jih pride šest, sedem in počijo dvajset korakov od nas. Eden skoči izza omizja in se čez mize in stole zgubi v klet. Tam sem ga našel v pogovoru z mojim očetom. »Čujte, jaz vidim vse zeleno,« pravi. »Čudno, jaz vidim vse rmeno,« odgovori moj oče. Studiram, odkod to, da vidi vsak svojo barvo. Ko sem pogledal na kolena, ki so se nevarno klecala, se mi je zdelo to povsem naravno. Iz nadaljnega razgovora sem umel, da eden vidi cirkus pred očmi, drugi pa celo kinematograf. Nekaj napravi vino, drugo grnate.

Spim v izbi na mizi. Pogrnil sem čez njo star žakelj, vrgel nase par sukenj in takoj zgubil zavest. Ne daj Bog, da bi me kaj potrošilo. Na mizi, kjer spim, bi imel mrtvaški oder. Prepričan sem, da bi me nikdo ne preložil. Sicer pa, ali ležim tu ali tam, pri nas je prva reč čista veri in figa ti — laška granata.

»Zdaj pa tinta mi zmanjkuje, meni roka omahuje, pero pa noče več pisat, moral se bom spat podat.«
(D. i. S. št. 3-4. 1916.)

»Vossische Zeitung« piše: Predvprašanje je, da-li imajo na ameriški strani sploh še dobro voljo za sporazum z Nemčijo ali pa so v Beli hiši odločeni, da brezpogojno tirajo k prelomu. Posvetovanja na državni vladi se vrše v polni zavednosti težke odgovornosti, toda popolnoma brez skrbi za izid vojne.

»Tägliche Rundschau« piše: Nade na sporazum so čisto neznatne. Predsednik Wilson je sklenil zadnji udarec proti Nemčiji. Komaj utegne biti zadržan, da ga izpelje. S tem danim dejstvom se moramo sprijazniti. Na kaj se opirajo upi naših nasprotnikov, da zmagajo, je slejkoprej nejasno. Do danes je zmaga naša. Tudi osmi sovražnik, ako se pridruži drugim, nam je ne bo iztrgal.

Položaj v Berlinu.

Berlin. O vsebini ameriške note so bili poučeni v Berlinu že nekaj dni prej, predno se je izročila, poučeni po angleških in po poročilih nevtralnih listov. Presenetila zato ni. Narod je sprejel noto mirno, dasi pozna resnost položaja. Razburjenja ni opaziti. Mirno se razpravlja o posledicah spora z Ameriko. Ameriški veleposlanik se je razgovarjal v nedeljo nad 11. uro s kanclerjem. Velikonočni prazniki niso prekinili posvetov. Zgodilo se bo vse, kar je združljivo s častjo države in z vojaško potrebo, da se prepreči spori.

Državni kancler potuje še enkrat v glavni stan.

Berlin, 25. aprila. »Lokalanzeiger« poroča: Verjetno je, da se pod državni kancler še enkrat k cesarju, da mu predloži končno veljavne predloge glede ameriške note.

Ameriški poslanik pri državnem kanclerju.

Berlin, 25. aprila. »Lokalanzeiger« poroča, da se je posvetoval včeraj ameriški poslanik 1 uro in 3 minute z državnim kanclerjem; govorilo se je o sedanjem položaju. Končno veljavnega odgovora na noto Gerard se ni prejel. Poslanik je uspeh tega posvetovanja takoj naznanil v Washington.

Kriza se zboljšava.

Berlin. Ameriški veleposlanik se ni dobil končnega odgovora na ameriško noto. Brzjavil je takoj v Washington o važnih uspehih posveta. Sodijo, da obsega njegovo poročilo važno obvestilo Wilsonu. Njegov brzjav pride v Washington najbrže prej ko se zbere 26. t. m. kongres.

Sodba nemškega veleposlanika v Washingtonu o položaju.

Rotterdam. Iz Londona se poroča: Nemški veleposlanik Bernstorff je izjavil, da položaj še ni brezupen. Odgovora nemške vlade ni pričakovati pred torkom ali sredo.

Daily News« poročajo da se ameriške banke branijo sprejemati menice na Nemčijo. Mornariški urad v Washingtonu je ukazal, naj pospešijo oborožitev mornarice in naj se natančno stražijo pristanišča.

Newyorško vseučilišče berlinskemu.

Berlin. (K. u.) Rektor berlinskega vseučilišča je dobil iz New Yorka sledečo brzojavko: Mi državljani ameriških Združenih držav in predsednik vseučilišča German želimo izraziti Vaši magnificenci našo živahno željo, naj bi se ohranil mir med Ameriko in Nemčijo. Ker dobro poznamo obe deželi, se bojimo da bi Nemčija lahko smatrala poslanstvo našega predsednika kot izzivanje, kar se gotovo ne namerava. Nasprotno, prepričani smo, da želi večina ameriškega naroda vzdržati prijateljske razmere, ki so vedno obstajale med vami in našo deželo. Da odvrnemo zlo napačnega nazora, prosimo, naznanite naš nazor nemškemu narodu. Slede podpisi več profesorjev.

Wilson ne razpolaga s kongresom.

Rotterdam. »Morningpost« poroča iz Washingtona: Ne more se trditi, da nadvlada Wilson kongresu. Velik del demokratov je nevoljen, ker dela Wilson za vojsko a ne vejo, kako bi se dobil izhod. Republikanci divjajo, ker čutijo, da so politično razoroženi. Obe stranki pa priznavata, da bi bilo nevarno, če nastopita proti lastni vladi kot zaščitnici Nemčije. Dežela ne želi vojske, a nahaja se po Wilsonovem nastopu v položaju, da se mora vsak državljani odločiti, če hoče biti Američan ali Nemec.

Zaupnice Wilsonu.

Rotterdam. Londonski listi poročajo, da je dobil predsednik Wilson nebroj brzojav in pisem, ki odobravajo njegov nastop. Nemcem prijazne osebe in miroljubi mu pa zopet pošiljajo prošnje, naj vzdrži mir za vsako ceno. Bryan je htel v Washington, da nastopi s svojim vplivom v kongresu, a njegov vpliv je zelo oslabljen po nedavnem Bryanovem porazu v lastni državi Nebraska. Nemci v Ameriki so zelo razlučeni. V Washingtonu strogo stražijo javne in zasebne brzojavne postaje, dalje ladjedelnice in municijska skladišča. — »Daily News« sodijo, da če pride do spora, prevzame zastopstvo nemških koristi švedski ali španski veleposlanik v Washingtonu.

Bryan proti Wilsonu.

Haag, 25. aprila. Ko je došel Bryan v četrtek v Washington, je sklical v kongresu svoje pristaše, da zavzamejo stališče proti Wilsonu. Wilson ima sicer izključno pravico za odločevanje v diplomatičnih zadevah kakor tudi za prekinjenje diplomatičnih odnošajev, toda o vojni odloča kongres in ako ljudsko zastopstvo vzkrati kredite ali ne potrdi Wilsonovih sklepov, potem je predsednik brez moči in četudi Bernstorff gre, še nikakor ni treba, da bi bila neposredna posledica vojna.

Roosevelt proti Wilsonu.

Berlin, 25. aprila. Roosevelt je razposlal celokupnemu amerškemu časopisu javno izjavo, v kateri pravi med drugim: Če je govoril Wilson v svojem nedavnem govoru o ponižanju, ki ga je doživel v vprašanju varstva ameriške meje proti banditizmu, ima le preveč prav. Ameriško ljudstvo je bilo več nego ponižano vsled strašne nesposobnosti naše vlade v zadnjih treh letih. — Če vlada velikega in bogatega stotilijonskega ameriškega ljudstva že pri obrambi proti banditskemu vpadu tako popolnoma propade, potem si moremo predstavljati, v kako strašen položaj bi nas spravila ta vlada, ako bi bili kdaj ogroženi po resnem sovražniku.

Štirisporazum ne pričakuje od nastopa Amerike nobene koristi.

Curih, 25. aprila. »Temps« izraža svoje pomisleke o tem, če more prinesiti pristop Amerike štirisporazumu kakor korist, saj je jasno, da bo morala Unija, kakor hitro bo sama potrebovala vojni material, ustaviti svoje dobave štirisporazumu. List precej osorno pripominja, da na skupno vojaško delovanje Amerike s štirisporazumom ni misliti in da more biti obojestranska simpatija edina skupna točka.

Vojska z Italije.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. aprila. Uradno se poroča: Na jugozahodnem robu Doberdobske visoke planote je nastalo precej močno, ko smo odbili italijanske napade. Naši oddelki so vdrlj severozahodno od Sv. Martina v sovražno postojanko, razstreljevali, uničili težke metalce min in se vrnili po izvršitvi te naloge po načrtu zopet v svoje järke. Živahno streljanje v odseku Zagora. Vrh Col di Lana so od časa do časa obstreljevali naši težki možnarji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Dne 22. t. m. so Italijani, močni eno divizijo, proti jugozahodnem robu Doberdobske planote. Središče boja je bilo ozemlje med Selci in Tržičem. Dne 23. je sovražnik poslal v boj elitne čete. Pa prehitro je grof Cadorna poročal, da je vzel 358 metrov dolg jarek. Prišlo je večkrat do boja moža z možem, ki je bil posebno drugi dan zelo hud, pa sovražnik ni dosegel kake posebne izpremembe naše postojanke. Naša fronta je popolnoma nedotaknjena, sovražnik pa odbit. Včeraj v tem odseku ni bilo napadov.

Dosedaj se Italijani niso mogli razveseliti nemotene posesti vrha Col di Lana. Dne 22. so cesarski strelci zopet zasedli greben severozahodno od vrha in so naslednjega dne odbili pet napadov. Od včeraj jutraj padajo na vrh te gore, ki je v tako vročem boju, naše 30'5 cm granate kot resen odgovor na svoječasno razstrelbo naših tamošnjih jarkov.

Laško uradno poročilo.

Rim, 22. aprila. V tonalskem odseku v Lederski dolini in roveretskem frontnem odseku do gorenje Calamentske doline artiljerijsko delovanje. V Suganski dolini je 21. t. m. sovražnik naskočil naše črte zapadno potoka Lagarze a smo ga najprej ustavili s svojim ognjem in ga nato vrgli nazaj s protinapadom. Pustil je veliko mrtvecev na bojišču. Ponovno se javlja da sovrážna pehota uporablja eksplozivne krogle. V gornji Cordevolski dolini so naše čete prodrle dalje preko hriba Cima Lana, pri čemer so zajele kakih 40 sovražnikov in eno strojno puško. Ob Soči in na kraški planoti nekoliko artiljerijskega delovanja, intenzivnejše v plavskem odseku. Naša artiljerija je razdejala sovražne obrambne postojanke na oni strani Zagore in obstreljevala od tam pregnane posadke.

Rim, 23. aprila. V tonalskem odseku je sovražnik trikrat zaporedoma poizkusil napasti obrambne naprave na prelazu, a smo ga vselej odbili z izgubami. Artiljerijsko delovanje in premikanje sovražnih čet v frontnem odseku med Lagarinsko in Sugansko dolino. V gornji Cordevolski dolini so sovražne baterije vseh kalibrov silovito koncentrično obstreljevale greben Col di Lana ne da bi omajale trdni odpor naših. Ob gorenji in srednji Soči je slabo vreme preprečevalo artiljerijsko delovanje. S kraške planote se javlja nov, sijajen uspeh

našega orožja. V odseku vzhodno Selc je naša pehota včeraj popoldne ob običajni, uspešni artiljerijski podpori po premaganju trdovratnega sovražnikovega odpora vzel močno utrjen, 358 m dolg strelski jarek. Ko je dobil ojačenja, je sovražnik ponoči izvršil dva protinapada. Ko se mu je pri drugem napadu posrečilo, da je vdrl v del jarka, smo ga po besnem boju moža proti možu, ki mu je zadal zelo težke izgube, zopet vrgli iz njega. Tekom vse akcije smo ujeli 133 mož, med njimi šest častnikov, in smo zajeli dve strojni puški, 200 pušk, plamenovke ter številno municijo in zaboje bomb.

Pot v Trident.

Curih, 24. aprila. »Tagesanzeiger« piše: Ves italijanski dobiček proti Avstrijcem znaša v najbolj ugodnem slučaju 5 km, od katerih pa so Italijani po Cadornovem priznanju izgubili že 500 m. Po sedanjih italijanskih uspehih in času soditi, Italijani pač nikdar ne pridejo v Trident.

Italijani postajajo otročji.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Kako bedastih in smešnih sredstev se poslužuje italijansko vojno vodstvo, da bi odpomogli doslej nenaklonjeni jim vojni sreči, dokazuje povelje italijanskega vrhovnega poveljstva, ki smo ga nedavno dobili v roke. Povelje, ki mu je pridejana obširna tabelarična sestava, daje navodila, kako naj se na najpripravnejši način pozivajo avstro-ogrske vojske, da se udajo. Tabela vsebuje razne primerne klice v to svrhu v italijanskem, nemškem, mažarskem, slovenskem in srbskohrvatskem jeziku, kakor na primer: »Udajte se!« »Roke kvišku!« »Orožje dol!« »Pridite k nam, kruh je pri nas dober, lepo bomo ravnali z vami!« Povelje naroča poveljstvom naj se čim večje število podrejenega vojaštva dobro nauči teh stavkov, ki naj jih pogosto uporabljajo, in sicer v onem jeziku, ki ga govorijo na dotičnem mestu nasproti stoječe sovražne čete. — To je pač naravnost otročja odredba italijanskega vojnega vodstva in ni edina svoje vrste. Misel, da bodo čete, ki se s takim neprimerljivim junaštvom in železno neomajnostjo upirajo strašnim italijanskim napadom — podlegle vabljivim klicem sovražnikov, je pač več nego navadna.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. aprila. Veliki glavni stan: Topništvo in letalci so na obeh straneh živahno delovali. Boji z ročnimi granatami so se razvili ponoči zahodno od Moze, severovzhodno od Avocourta. V več navalih proti našim jarkom vzhodno od višine Morthomme izveden napad se je izjalovil v ognju pehote. Naši letalci so metali učinkujoče bombe na številna sovražna bivališča in etapske kraje. Obrambni ogenj je sestrelil in uničil pri Tahoure sovražno letalo, neko drugo pa vzhodno od Moze, ki je prevrnjeno padlo.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 22. aprila ob 3. popoldne: V Belgiji je artiljerija živahno obstreljevala odsek vzhodno od reke Ypern—Pirken med bojem, v katerega so bile na tem mestu zapletene angleške čete. Zapadno od Moze je napadel sovražnik po ljuti artiljerijski pripravi tekmo noči postojanke na severnih pobočjih »Mrtvega moža«. Nemce, katerim se je bilo posrečilo ustaliti se v naši prvi črti, smo s protinapadom kmalu vrgli zopet ven ter pridobili nazaj vse ozemlje, katero smo bili preje izgubili. Neki drug napad, ki se je izvršil z uporabo gorečih tekočin na jarke severno od gozda Caurettes, je bil popolnoma odbit. Vzhodno od Moze so zasedli Nemci proti koncu dneva po ljutem obstreljevanju naših čet od Moze do forta Vaux svoje jarke pred fronto med bajerjem in fortom Vaux s četami. Protipriprava naše artiljerije, ki se je takoj začela, je izjalovila njihove naprave in jim prizadela resne izgube. V Duhovniškem gozdu ponoči nekaj spopadov med patroljami. Na ostali fronti mir.

Ob 11. zvečer: V Argonih precej živahen boj z minami pri Vauquois in La Fille Morte. Obstreljevali smo železnice in zvezne poti za sovražno fronto. Zapadno od Moze so izvedli Nemci po ljutem obstreljevanju dva zaporedna napada na naše postojanke med »Mrtvim možem« in potokom Bethincourth. Obakrat je prisilil naš ogenj iz pušk in strojnih pušk sovražnika, da se je z znatnimi izgubami vrnil v svoje jarke. Vzhodno od Moze precej živahno obstreljevanje naših prvih in drugih črt. Na Woevre je bil dan razmeroma miren. Eden naših dalekonosnih topov je obstreljeval kolodvor Vigneulles, severovzhodno Sv. Mihaela. Na nekem poslopju poleg kolodvora se je videlo, da je nastal požar. Železniška zveza je bila prekinjena. Z ostale fronte ni ničesar poročati. — Eno naših bojnih brodovij je vrglo na sovražni tabor pri Azannes in Villers-les-Mangienesu, severovzhodno od Verduna, 20 bomb.

24. aprila ob 8. uri zvečer. Severno od Aisne smo odbili z izgubami nek nemški poizvedovalni oddelek, ki je poizkušal vdreti v naše črte na planoti Paissy. Zahodno od Moze smo razkropili ponoči več sovražnih poizvedovalnih oddelkov južnovzhodno od Haucourt in severovzhodno od gozda Caurette. Z ročnimi granatami smo vdrlj v sovražne zvezne jarke, kjer smo ujeli 30 sovražnikov med njimi 1 častnika. Sovražnik je obstreljeval precej ljuto pokrajino Mort homme. Vzhodno od Moze in na Woevre je bila noč primeroma mirna. Pri Eparges razstreljena nemška mina ni povzročila nobene škode. V gozdu Apremont je delovalo topništvo in uspešno obstreljevalo sovražne bojne naprave v strelskih jarkih. V Vogezi smo vzeli malo nemško postojanko pri Bonne homme.

Pariz, 24. aprila ob 11. ponoči. V Belgiji delovanje naše artiljerije v odsekih Westende—Sdienstraate. V Argonih smo naperili ljut ogenj na ozemlje pri Malancourt. Zapadno od Moze je sovražnik tekmo popoldneva ljuto obstreljeval naše postojanke v ozemlju »Mrtvega moža«. Vzhodno od Moze in v ozemlju Woevre artiljerijsko delovanje z odmori. Z ostalih front ni ničesar poročati. — Ponoči na 24. t. m. so vrgla naša brodovja 21 granat in 8 zažigalnih granat na kolodvor Longuyou, 5 granat na kolodvor Stenay, 12 na vojaški tabor vzhodno od Duna, 32 na vojaški tabor pri Monfauconu in na kolodvor pri Nantillois.

General Arrivart padel pri Verdunu.

Zeneva, 25. aprila. Lyonski listi poročajo, da je francoski general Arrivart padel pri Verdunu.

Novi Rusi došli v Marseille.

Marseille, 26. aprila. (K. u.) »Agence Havas«: Nek poštni parnik je pripepljal včeraj dopoldne nov ruski oddelek.

Zračna nesreča nad St. Maximinom.

Bern, 26. aprila. (K. u.) Nad St. Maximinom je padlo na tla neko francosko vojaško letalo na tla. Opazovalec je bil takoj mrtev. Vodilni podčastnik se bori s smrtjo.

Kje so Angleži?

Genf. Clemenceau izvaja: Ker so prihiteli zdaj Rusi Francozom na pomoč, je že čas, da odpokliče vojni minister takoj 17letne iz bojne črte, da se ne ogrozijo bodočnost Francije. Svoj članek konča: Kje ostanejo Angleži.

Angleška bojna črta na Francoskem podaljšana.

Genf. Angleška bojna črta na Francoskem se je podaljšala še za dva kilometra.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. aprila. Uradno se poroča: Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. aprila. Veliki glavni stan: Ruski napad jugovzhodno od Garbunovke se je zopet zrušil z velikimi izgubami. Nemško letalno brodovje je napadlo z opazovanjem dobrim uspehom kolodvorske in strojne naprave v Holodečnu.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKI CAR IN ANGLEŠKI KRALJ.

London. (K. u.) Reuter: Kralj Jurij in car Nikolaj sta menjala povodoma velikenosti brzojavke. Kralj je brzojavil: Velikanoč, 1916. Danes, ko po srečnem slučaju praznujeta oba naroda velikonoč in se spominjata dneva sv. Jurija, si ne morem kaj, da ne bi pošiljal Vašemu Veličanstvu čestitke in zopet izraziti zaupanje v zmago naših zveznih armad. Z veseljem zasledujem nedavna zmagovita dejanja. Vaše hrabre armade. Car je odgovoril: Najtoplejše se zahvaljujem na velikonočnih pozdravih in dobrih željah. Popolnoma delim Vaše zaupanje v končno zmago naših združenih naporov.

Begodki na Balkanu.

Ruska zaprtja rumunske meje.

Bukarešt, 25. aprila. Ruske oblasti so popolnoma ustavile obmejni promet z Rumunijo. Iz Rusije ne more v Rumunijo nihče; tudi ruskih listov ni že nekaj dni.

Rumunski uvoz pod nadzorstvom štiri-sporazuma.

Rotterdam, 25. aprila. Anglija je za vse blago namenjeno v Rumunijo podvzela strogo kontrolo. Na ta način hočejo preprečiti, da bi osrednji velesili ne dobivali potrebne blaga preko Rumunije.

Peter Carp potuje.

Bukarešt, 25. aprila. Peter Carp od-potuje v kratkem v Sofijo in najbrže tudi v Carigrad.

Ugoden razvoj rumunsko-bolgarskih pogajanj.

Bukarešt, 25. aprila. »Actionea« poroča, da potekajo pogajanja med Rumunijo in Bolgarijo glede podobnega dogovora, kakor se je sklenil z Nemčijo, zelo ugodno ter se bližajo zaključku. List meni, da je Brati-anu glede usode in politike Rumunije že odločil.

× × ×

Grško prebivalstvo protestira proti ententi.

Berlin, 25. aprila. »Lokalanzeiger« javlja iz Aten: V Larisi, Trikoli, Karbiki, Farsalu, Domoku in Tirnovu v Tesaliji so se vršila velika ljudska protestna zborovanja proti velikemu načrtu za prevoz srbskih vojakov skozi grško ozemlje. Kralju in vladi so brzojavno poslali ognjevit ugovor proti pritisku in napadom entente tudi po vseh drugih mestih in celi deželi prirede taka protestna zborovanja.

Oblegovalno stanje v Atenah.

Atene, 25. aprila. »Ethnos« javlja: Na željo notranjega ministra Gunarisa se je ministrski svet pečal tudi v vprašanju, ali naj se v Atenah proglasi oblegovalno stanje. Vsi ministri so rekli, da smatrajo to za potrebno. Skuludis je šel takoj poročat kralju, ki je ta korak odobril, nakar je ministrski svet sklenil proglasiti oblegovalno stanje z ozirom na napovedano agitacijo ententarskih Venizelosovih pristašev.

Grške finance.

Atene, 25. aprila. »Akropolis« javlja, da bo Grška izposojila ameriške German-banke mesečno dobivala 5 milijonov dolarjev.

Pariz, 24. aprila. (K. u.) »Temps« javlja iz Aten: Mednarodna finančna kontrolna komisija, katero je grška vlada naprosila za pooblastilo za izdajo novih bankovcev, se je soglasno izrekla proti temu načrtu, ker bi večje število bankovcev resno škodilo grškim financam.

Skuludis odstopi.

Atene, 25. aprila. Dvorno glasilo »Proin« poroča, da bo Skuludis po velikonočnih počitnicah kralju ponudil demisijo grške vlade. Za ta slučaj sodijo, da sestavo nove vlade poverijo bivšemu ministrskemu predsedniku Zaimisu.

Italijanska zahtevnost nasproti grški častniški patrulji.

Wolffov urad poroča iz Aten 20. t. m.: Na severni epirotski meji v okraju Tepeleni so Italijani na najljubnejši način povabili grško častniško patruljo, naj prekoraci mejo, da se bodo pogovorili o vojaških vprašanjih. Ko je grška patrulja sledila povabilu, so jo Italijani aretirali. Neviteško postopanje Italijanov vzbuja tu najgloblje ogorčenje. Grška vlada je v Rimu protestirala radi tega škandaloznega postopanja.

× × ×

Srbsko-grška pogajanja za prehod srbskih čet v Solun.

Atene, 25. aprila. Poročevalec »Voss. Zeitung« izve iz grških vladnih krogov, da se je moral štirispornost spričo odločnega stališča grške vlade odločiti, da prepusti zadevo o transportu srbskih čet po kopnem v Solun izključno le prijateljskemu pogajanju med srbsko in grško vlado.

Srbska armada oborožena s francoskim orožjem.

London, (K. u.) »Morning Post« poroča 24. t. m. iz Pariza: Po dopisu »Pettit Journala« s Krfa je zdaj srbska armada popolnoma opremljena s francoskimi uniformami in puškami. Armada šteje 130.000 mož. Njeno stanje je izvrstno.

Srbski kralj Peter in ententa.

Sofija, 25. aprila. Uradno glasilo bolgarske vlade »Narodni prava« izve da je srbski kralj in srbska vlada pri angleški in francoski vladi oficijelno protestirala, da bi se srbske čete uporabljale na francoski fronti. Srbi, ki so za skupne interese več storili kakor vsak drugi zaveznik, pričakujejo izpolnitev obljub, da se jim omogoči vrnitev v domovino.

Turčija v vojski.

Pred padcem Kut-el-Amara.

Milan, (Kor. ur.) »Corriere della sera« poroča iz Londona: Neuspeh pri poizkusu, prodreti turške črte pri Kut-el-Amara, povzroči najbrže, da prisili kmeta Townshenda z njegovimi 10.000 ljudmi na predajo. Nekateri ministrski listi pripravljajo že angleško javnost, naj se vojaška važnost padca Kut-el-Amara za Anglijo ne sme pretiravati in opozarjajo na Ruse, ki bodo omejili turški uspeh pri Kut-el-Amari.

Nemški poslanci v Carigradu.

Carigrad, 21. aprila. (K. u.) Danes popoldne so prišli nemški poslanci.

Na morju.

POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 25. aprila. (Kor. urad.) Včeraj zjutraj se je pripeljalo pred flandersko obrežje veliko angleških pomorskih bojnih sil; monitorji, torpedni rušilci, manjši in večji parniki, ki so, kakor se zdi, iskali mine in boje za označbo obstreljevalnih postojank.

Tri naše torpedovke, ki se nahajajo na Flandernskem, so prodrle večkrat proti monitorjem, rušilcem in pomožnim ladjam, potisnile so jih nazaj in jih ovirale, da niso mogle nadaljevati svojega dela. Kljub ljutemu protiučinkovanju so ostale naše torpedovke nepoškodovane. Angleške pomorske vojske sile so zopet zapustile flandersko obrežje.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

»Berkstroom« — »Parisiana«.

London, (K. u.) Reuter: »Daily Chronicle« 24. t. m. poroča: Nizozemski parnik »Berkstroom« sta potopila 25. t. m. zjutraj dva nemška podmorska čolna s streli iz topov. Poveljnik podmorskega čolna je ukazal ladjam, da se mora ob 6. uri zjutraj ustaviti. Zahteval je popirje ladje. Moštvo je pustil 15 minut časa da zapusti ladjo. Mornarji so se odpeljali v dveh malih čolnih, nakar so pričeli Nemci streljati na ladjo.

London, (K. u.) »Lloyd« poroča: Potopil se je parnik »Parisiana«. Moštvo je rešeno. Ladja je obsegala 5395 ton.

Potopljen parnik.

London, 26. aprila. (K. u.) Potopil se je parnik Ross, 11 mož je rešenih. Gre najbrže za glosgowski 872 tonski parnik Rose.

Potopljen laški parnik.

Queenstown, 25. aprila. (K. u.) Podmorski čoln je potopil italijanski parnik »Joszef Agost Toerherczyen«. Posadka je rešena.

Velika nesreča na morju. 970 mož utonilo.

Šangaj, 25. aprila. (K. u.) Kitajska križarka »Hai Yung« je zadela v parnik »Hsiny«, ki je vozil 1000 vojakov. Parnik »Hsiny« se je potopil, rešili so le 30 mož.

Veliki nemiri na Irskem.

Boj z uporniki — 12 oseb mrtvih.

London, 26. aprila. (K. u.) Šef tajnik Irske Dirrel je naznanil v poslaniški zbornici, da so izbruhnili 24. t. m. v Dublinu težki nemiri. Poštno poslopje so zasedli uporniki s silo in odrezali brzojavne zveze. Tekom dne so došli vojski, ki zdaj popolnoma obvladajo položaj. Sodijo, da je izgubilo življenje 12 oseb, med njimi 4 ali 5 vojakov.

Krvavi upor v Lizboni.

Bukarešt. Iz Lizbone se poroča o krvavih nemirih. Uprlo in odpovedalo je pokorščino več polkov. Skupno z vojniki je vdrl mob v veliko trgovin in jih popolnoma opleni.

Japonska na vzhodu prva.

Frankobrod, 25. aprila. »Frankfurter Ztg.« javlja iz Petrograda: List »Dijidi« poroča po vesteh »Nowoe Vremja«, da se je med Rusijo in Japonsko sklenila pogodba ki daje Japonski prosto roko na Kitajskem. »Dijidi« pristavlja da izjava angleške vlade, da se misli z Japonsko dogovoriti glede Kitajske, kaže, da tako Rusija kakor tudi Angleška priznavata prednost Japonske na Kitajskem.

»Ruskoe Slovo« izve od merodajne strani, da je Rusija Japonski prepustila oni del železnice Kung Tsendze-Harbin, ki prereže razširjeno japonsko interesno ozemlje in dovolila, da se japonski naseljenci in podjetja naseljujejo na severnem delu otoka Sahalina, v vzhodni Sibiriji in v upravnem ozemlju vzhodnokitajske železnice.

»Idea Nazionale« pravi: da je Japonska pridno izrabila prostost na skrajnem vzhodu. Že pri zasedenju Kiaučava si je osvojila trgovskopolitično gospodstvo v južnih kitajskih provincih, ko je dosegla važne železniške koncesije in pa razorožitev ruskih obrežnih utrd.

Nemčija pripravljena za tretjo pozimsko vojsko.

Rotterdam. »Daily Mail« poizve z avtoritativne strani, da je zaključila Nemčija vse priprave za tretjo zimsko vojsko.

Konference avstrijske in nemške vlade.

Dunaj, 25. aprila. (K. u.) V sredo dne 26. aprila pridejo na Dunaj zastopniki nemške vlade, da se tukaj razgovore o raznih carinskih in gospodarsko političnih vprašanjih. Seje bodo v zunanjem ministrstvu.

Četrto avstrijsko vojno posojilo.

+ Prijave na četrto vojno posojilo.

Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani so podpisali: Kranjski deželni odbor, tu, 1 milijon kron; Ljudska posojilnica, tu, 500.000 kron; dr. Evgen Lampe, tu, 1000 kron ter za ustanovo 600 kron; Mihael Dimnik, Jarše pri Mostah, 1000 kron; Franc Grošelj, Jarše pri Savi, 1300 kron; Janez Grom, Tlake, 1000 kron; Ivana Koruza, Landol, 2100 kron; Nikolaj Stazinski, Primskovo, 200 kron.

+ Duhovščina in četrto vojno posojilo.

Mariborski knezoškof dr. Mihael Napotnik je na svojo duhovščino poslal poziv, da naj vneto zastavi za podpisavanje četrtega vojnega posojila. To novo posojilo naj bo pravo ljudsko posojilo. Ne samo bogataš ampak tudi priprosti meščan in kmetovalec naj pomagata z denarjem. Duhovščina naj započne intenzivno in obširno agitacijo za podpisovanje četrtega vojnega posojila potom poljudnih ljudskih predavanj. V smislu razpisa ministra za nauk in bogočastje z dne 3. aprila 1916, št. 1167, naj se tudi cerkveno in ustanovno premoženje izdatno porabi za četrto vojno posojilo. Cerkev naj najamejo lombardna ali hipotekarna posojila, katera naj bi se vrnila v času, ko se začne vračati četrto vojno posojilo. Ministrstvo priporoča tudi, da naj duhovščina ljudstvu razlaga pomen in pogoje četrtega vojnega posojila.

+ C. kr. priv. zavarovalna družba avstrijski »Feniks« je sklenila podpisati tri najst milijonov IV. vojnega posojila in sicer 10 milijonov avstrijskega in tri milijone ogrskega IV. vojnega posojila.

— IV. vojno posojilo. Železna in industrijska akcijska družba Greinitz je podpisala 300.000 kron vojnega posojila. — Tvrdka Anton Hengl v Fürstenfeldu je podpisala 30.000 kron. gospa Marija Manček v Sgcdcu pa 40.000 kron.

Naši begunci.

Ivan Rojec, škofijski komisar za begunce iz goriške in poreške škofije (Dunaj, Wien VII. Kaiserstr. 7. Lazarsienkloster) naznanja vsem slovenskim in hrvatskim beguncem na Niže in Gornje Avstrijskem naslednje: Ker ni bilo mogoče preskrbeti posebnih spovednikov za velikonočno spoved pred prazniki — preskrbljeno bo sedaj po praznikih. Spovedovala bodeta po posameznih duhovnjah č. gg. misijonarja Vinke Krivec in Janez Zdravilič iz mirenškega grada — tudi oba begunca. — Kdaj, kje in za katere občine bo skupna spoved, se bo beguncem naznanilo prihodni teden v »Slovenec« in pismenim potom. Na Niže-Avstrijskem v okraju Oberhollabrunn so slovenski in hrvatski begunci v naslednjih občinah: Alberndorf 9 oseb, Augental 7, Altenmarkt 93, Aspersdorf 20, Braunsdorf 44, Breitenwaida 100, Deizendorf 209, Eggendorf 41, Enzersdorf 334, Furth 3, Grund 37, Gollersdorf 60, Goggendorf 29, Glaubendorf 33, Groß Ronndorf 45, Groß-Stelzendorf 30, Gross 21, Gaindorf 47, Guntersdorf 40, Hart 21, Hadres 55, Haugsdorf 41, Immendorf 41, Jetzelsdorf 14, Klein-Kadolc 16, Klein-Kirchberg 10, Kalladorf 24, Kleinwetzendorf 3, Kammersdorf 83, Kleinstetteldorf 46, Limberg 29, Mitter-Retzbach 14, Mailberg 46, Magersdorf 25, Niederschleinz 59, Nappersdorf 19, Oberalb 55, Ober-Retzbach 13, Ober Markersdorf 27, Ober Stinkenbrunn 17, Obritz 57, Obergrabern 16, Oberfellabrunn 81, Platt 29, Pulkau 19, Pfaffendorf 16, Pernersdorf 19, Peigarten 7, Rohrendorf 16, Raschala 114, Retz 12, Radlbrunn 52, Schratenthal 15, Sitzendorf 428, Schalladorf 12, Schönggrabern 68, Suttendorff 75, Unter-Kalb 46, Unter-Dürnbach 26, Waitzendorf 26, Watzelsdorf 72, Zellerndorf 60, Ziersdorf 117 skupaj 3270 oseb. Ako so slovenski ali hrvatski begunci se v katerih drugih občinah naj se blagovole oglašiti. — Priliko za spoved bodo imeli tudi slovenski in hrvatski vojaki, ki so v teh krajih.

Beguncem na Češkem! Slovenski begunci so naseljeni po Češkem v naslednjih političnih okrajih (češko: c. k. okresny hejtmantvo): Vysoke Myto (Hohenmauth) 215 oseb, Horice 25 oseb, Horovice 77, Kaden 43, Kamenice 36, Klatovo 111, Kolín 5, Kralovice 171, Kralupe 316, Kutna hora 247, Laun 32 Slovencev, 41 Hrvatov, Mies 83, Mühlhausen (češko?) 50, Mnihovo Hradište 86, Novo Bydžovo 65, Neuhaus (češko?) 58, Pilgram 125, Pízen 183 Slovencev, 45 Hrvatov, Pisek 202, Prestice 100, Příbram 106 Slovencev, 124 Hrvatov, Šláu 30, Smichov 200, Strakonice 8, skupaj blizu 2800 oseb. Vse te okraje oziroma občine bo podpisani meseca maja obiskal. Ker pa gorenji podatki niso natančni, prosi podpisani, da mu begunci sami po dopisnici naznanijo: kraj, glavarstvo in število oseb in odkod so. — Kdaj in v kateri cer-

kvi, se bo spovedovalo, se bo naznanilo v »Slovenec« in pismenim potom beguncem. Priliko za sv. spoved bodo imeli tudi slovenski in hrvatski vojaki in invalidi, ki so v teh krajih. — Ivan Rojec, Dunaj (Wien VII., Kaiserstrasse 7), škof. komisar za begunce goriške in poreške škofije.

Goriški slovenski begunci, bivajoči v Velikovu na Koroškem, se prav pristrčno zahvaljujejo slavnemu odboru za slovenske begunce v Ljubljani za poslano darilo kakor tudi tukajšnji častiti duhovščini in sl. posojilnici, posebno pa vlč. kanoniku gosp. Janku Zel za njegov plemenit trud.

Dnevne novice.

+ Komu je namenjen čisti donesek zbirke »Tedna rdečega križa«? Čisti donesek zbirke »Tedna rdečega križa«, ki ga priredita skupno »Avstrijska družba rdečega križa« in pa »Vojni pomožni urad« v c. kr. ministrstvu za notranje stvari, se z dvema tretjinama nakloni »Rdečemu križu« v prid skrbi za ranjene in obolele vojsake, ena tretjina pa skrbi za njih mladino, za ustanovitev domov, zavodov, v katerih se daje mladini opravke itd., in se izroči vojno-pomožnemu uradu pri c. kr. deželni vladi.

+ Sv. oče za naše vojne ujetnike v Florenci. Kakor poroča »Osservatore Romano«, je florentinski nadškof kardinal Mistrangelo obiskal florentinsko trdnjavo Belvedere, v kateri so nastanjeni avstrijski vojni ujetniki. Kardinal je hodil od sobe do sobe in vsakega vprašal po njegovih željah in pritožbah in jim sporočil, da sv. oče želi izvedeti za želje vsakega posameznega ujetnika. Zavzvonil je zvonec k obedu, kardinal je ujetnike spremil k kosilu in poskusil njihovo jed. Kardinal se je prepričal, da je hrana ujetnikov dobra in zadostna. Po slovesu je cerkveni knez našim ujetnikom naznanil, da se je taborski poveljnik zavezal vsem dati priliko, da prejmejo za Veliko noč sv. zakramente. Naši ujetniki so ob slovesu kardinalu in sv. očetu priredili burne in pristrčne ovacije.

— Djakovski škof dr. Krapac obhaja letos 50 letnico, odkar je bil posvečen za duhovnika.

— Duhovniška vest. Č. g. Josip Lončarič, kaplan v Kapeli pri Radgoni, je imenovan za provizorja pri Sv. Jedrti nad Laškimi. — Za kaplana h Kapeli pride č. g. Friderik Strnad, kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni.

+ 25 letnica oddelka za očesne bolezni v deželni bolnici. Primarij dr. Bock je izdal poročilo o petindvajsetletnici oddelka za očesne bolezni v deželni bolnici v Ljubljani. Iz tega poročila posnemamo, da je bilo l. 1890., ko se je ustanovil ta oddelk na Kranjskem, pri 500.000 prebivalcih 400 slepcev, torej 8 na tisoč prebivalstva. L. 1915. pa je prišlo na 510.000 prebivalcev le 250 slepcev, torej 5 na tisoč. To je gotovo lep uspeh, ki jasno kaže, kaj premore medicinska veda. V tej 25 letni dobi se je na oddelku izvršilo 10.946 operacij, bolnikov pa je bilo v oskrbi 28.933. Ozdravljenih je bilo 8435%, zboljanih 462%, neozdravljivih 199%, premeščenih 331%, umrlih 029%, ostalih 487%. Primarij dr. Bock popisuje v svojem poročilu težave pri ustanovitvi in zadržke razvoja ter nadaljuje: »S tem večjim in hvaležnim veseljem se spominjam na tem mestu razumnosti in dobrohotnosti, ki jo izkazuje sedanji visoki deželni odbor oddelku za očesne bolezni. Samo njemu se imamo zahvaliti, da se je že pred leti kot nujno potrebno spoznalo razširjenje oddelka slednjič vendar izvršilo po novi zgradbi, katera, 29. avgusta 1912 slovesno otvorena, je z enim mahom odpravila pomanjkanje prostora in se marsikatero drugo zlo.« — Sedaj ima oddelk prostora za 118 bolnikov in 22 strežnic. Oddelk služi vsem stanovom, revnim in bogatim, kateri spoznavajo, da nobena, tudi najbolj urejena domača oskrba ne more podati tega, kar zdravljenje v bolnišnici. Zato se zatekajo k temu oddelku ne samo prebivalci iz Kranjske, ampak tudi iz sosednih dežel.

+ Slovenske žrtve za domovino. Padel je na Doberdobski planoti Franc Dvoršak, doma z Noričkega vrha pri Radgoni. — V Peči v Črni gori je umrl vsled bolezni in zmrznil dne 8. januarja 1916 Josip Kukovič, doma iz St. Lovrenca na Dravskem polju. — Iz Cirkovec pri Pragerskem se poroča, da je padel na bojišču vrl mož Blaž Pernat. — Na italijanskem bojišču je padel junaške smrti Karol Rebernak, doma na Bregu pri Konjicah, star 23 let. — Alojzij in Franc Rušnik, Franc Kotnik, Janez Založnik, Anton Zbičajnik in Franc Golčar, doma iz Zreč, so položili svoje življenje na oltar domovine. — Franc Trabos, Karol Lorenc, Filomen Marko in Andrej Weiland, vsi od Sv. Jurja ob Pesnici, vsi padli na raznih bojiščih.

— Izredno odlikovanje ogrskih Slovencev. Premurske »Novine« poročajo: »Ko so Rusi meseca januarja pri Toporovcu v Bukovini pričeli napadati naše čete, je posebno mnogo trpel naš zalavski 20.

domobranski pešpolk. Dva dni in dve noči so bili naši neprestano v strašnem ognju. Čez dva dni nato pa so naši prodirajoče Ruse v osmih vrstah odbili in pobili. Samo pred eno našo stotnijo je ležalo 600 mrtvih Rusov. Za to junastvo je cela stotnija do zadnjega moža bila odlikovana začeni od srebrne svetinje II. razreda do zlate. — Živeli junaški ogrski Slovenci! Slovenci povsod junaki.

— **Nekdanji praški župan** dr. Henrik Solč je umrl 25. t. m. zjutraj na svojem posestvu v Žlužanu v 75 letu starosti.

— **Poljaki složni.** Iz Krakova poročajo, da se zborovanje vseh poljskih državnih in deželnih poslancev vrši dne 29. t. m. v Krakovu. Ker tudi poljski centum vstopi v vrhovni narodni odbor, je sloga vseh poljskih strank dejansko dosežena.

Glasilo čeških agrarcev o zahtevah nemških narodnih svetov. Praški dnevnik »Union« priobčuje: Sedaj je povedalo svoje tudi glasilo češke agrarne stranke »Venkov« o zahtevah Nemcev v Avstriji: Res se moramo čuditi, da imajo danes, v času velike vojske, nekateri ljudje dovolj časa, da izdelujejo programe, kateri ne odgovarjajo samo razmeram, ampak pri katerih se pogreša vsaka resnost in so, kakor se zdi, namenoma le zato napravljeni, da izzivajo hrupne senzacije. Noben politik vendar ne more smatrati za resno, kar navaja nedeljski »Prager Tagblatt« kot podrobnosti iz nemškega programa, katerega so baje izdelali nemški narodni sveti in nemški klub na Dunaju v sporazumu z vodilnimi nemškimi poslanci. Ne čudimo se prav nič, da se je celo Steinwender ustrašil takega načrta in pred katerega pretiranostjo jih je svaril. Danes vendar ni časa za zabave, ki so poceni!

— **Razdor v nemški socialni demokraciji.** Na nekem strankarskem zborovanju v Karlsruhe je znani socialno demokratični poslanec krizo v nemški socialni demokraciji označil kot krizo nemške politike. Če se bo sedaj zgodila nova orientacija v tem smislu, da se politična moč premakne od desnice proti levi, zavisi to popolnoma od načina rešitve krize v socialni demokraciji. Nauki vojne so revolucionarno romantiko in iz nje izvirajočo taktiko spravili »ad absurdum«. Nikakor ni več mogoče misliti na razpad meščanske družbe in ravno tako tudi ne na socialno revolucijo, ki vodi do diktature proletariata. Iz tega dejstva mora socialna demokracija izvajati posledice za svojo politiko in taktiko. Vzrok spora v stranki ni dovoljenje vojnih kreditov ampak vedno večje nasprotstvo med teorijo in politično prakso. Čim prej in čim bolj odločno se reši ta problem, tem manjša je nevarnost, da pride do razdora v stranki. Bliznja in najvažnejša zgodovinska in politična naloga socialne demokracije je ta, da v višji meri dobi v svoje roke orodje presnavljanja. Za to pa je brezpogojno potrebna dosledna reformna politika, ki ne vlači več s seboj okov načelnega zanikanja. Vsekakor značilne besede za »marxiste«.

— **Poklonilni govor** dalmatinskega deželnega glavarja dr. Ivčevića in kraljev odgovor je bil v 10.000 primerih natiskan po odredbi deželnega namestnika Dalmacije in odposlan na fronto, da ga razdele med vojake.

— **Dr. Weiskirchner dunajski častni meščan.** V dunajskem občinskem svetu je vložil predlog, naj se župana dr. Weiskirchnerja zaradi njegovih zaslug izvoli za častnega meščana.

— **Mladinski urad na Dunaju.** Dunajski župan je za vso skrb mladine ustanovil poseben mladinski urad po vzoru nemških mest. Novi urad bo upravljal: poklicno varstvo, nadomestno vzgojo in vso mladinsko varstvo in skrb, posebno skrb za dojenčice in za male otroke, in javne vrtove in igrišča za otroke. Maja dobimo tudi državni zakon o mladinski skrbi. Občine in dežele bodo morale dajati gotove prispevke za mladinsko skrb in varstvo.

— **S pošte.** Poštna praktikanta Anton Crisman in Janko Lenarčič sta imenovana za poštna asistenta, in sicer prvi v Trstu, poslednji pa v Novem mestu. Andrej Doljak, nadesetnik brzojavnega polka, je imenovan za poštnega asistenta v področju ravnateljstva pri c. in kr. vojaškem poštenu in brzojavnem uradu v Bosni-Hercegovini. Poštni konceptni praktikant dr. Frančišek Rapotec, je imenovan za poštnega koncipista pri poštenu ravnateljstvu v Trstu. Poštni adjunkt Karel Boghessich je imenovan za poštarja v Labinu v Istri. — Poštenu oficijantu Karlu Kosu je podeljeno mesto poštnega ekspedienta v Vrhniki; poštni aspirantki Betki Puppis pa enako mesto v Dolenji Košani. — Poštni kontrolor Rudolf Štok je premeščen iz Gorice v Trst, poštni oficijant Henrik Kukunja pa iz Tržiča na Gorenjskem v Nabrežino. — Trajno umirovljeni sta Katica Oršič, poštna ekspedientka v Vrhniki ter Jožica Laurenčič, poštna oficijantka v Trstu. — Poštna ekspedientka v Dolenji Košani Dela Dolgan je odpovedala pošto službovanje. — Umrl je J. Hrast, nadpoštar pri poštenu uradu Nabrežina 2. — Razpisano je mesto poštnega ekspedienta v Renčah

pri Gorici (III/1) in enako mesto na Brezovici (III/3). Prošnji je vložiti za Renče v treh za Brezovico v teku štirih tednov.

— **Iz ljudskošolske službe.** Obolela je učiteljica Marija Zakrajšek v Metliki, nadomešča jo bivša učiteljica v Suhorju Emilija Rozina-Kamenšek. K vojakom je odšel učitelj Jožef Kosar v Oneku, nadomešča ga nadučitelj Jožef Windisch. Obolela je učiteljica Marija Babnik-Rajer v St. Vidu nad Ljubljano, nadomešča jo poizkusna kandidatinja Ivanka Mihelič.

— **Osebnostne izpremembe na južni železnici.** Prestavljeni so: Asistent Franc Škof iz Divače v Zidani most; namestni načelnik kurilnice Jožef Felber iz Ljubljane v Beljak, na njegovo mesto v Ljubljano pride strojni adjunkt Adolf Scherrl iz Maribora; uradniški aspirant Franc Pavlič je prestavljen iz Maribora v Linec. V pokoj je šel Karl Milanovič, revident v Nabrežini.

— **Novi poletni čas.** Doslej smo štelili ure po srednjeevropskem času. Ko je solnčno središče zadelo ob meridianu, ki je 15 stopinj vzhodno od Greenwicha in ki gre na Kranjskem skozi Zagorje, je bilo po vsej Avstriji poldne. Seveda se je bilo pri tem treba ozirati tudi na časovno enačbo in prišteti ali odšteti določeno število minut. Od 1. maja dalje se pa ne bomo ravnali po 15 stopinjskem meridianu, ampak po istem, ki je oddaljen 30 stopinj od Greenwichskega meridianu. Ta meridian gre skozi Aleksandrijo v Egiptu, skozi Malo Azijo, vzhodno od Rumunije skozi Crno morje, po Rusiji, med Petrogradom in Kronstodom. V Černovicah bo novi čas samo 16 minut pred krajevnim časom, v Ljubljani 1 uro in 2 minuti, v Bregenzu ob Bodenskem jezeru pa 1 uro 21 minut. V Ljubljani bo po poletnem času 15. maja solnce vzhajalo ob 5.28 in zahajalo 8.25; dne 21. junija vzhod ob 5.08, zahod ob 8.53. Ker je poletni večerna zarja zelo dolga, bo ob 10. uri zvečer skoro še svetlo. Sodbe o novem času so različne. Vsaka človeška naredba ima svojo solnčno in senčno stran. Gotovo bo splošno novi čas mnogo koristil, drugače bi ga vlada ne bila zapovedala. Nekateri, ki že ob zgodnji uri začenjajo svoj posel, tožijo, da jim je novi čas vzel eno uro počitka. Drugi ugibajo, kako bi po novem času uredili svoj dnevni red. Mnogi se vesele daljših prostih večerov. Mislim, da novi čas ne bo prinesel nobene nesreče. Kakor dosedaj, tako se bomo tudi od 1. maja naprej ravnali po uri. Vstajali bomo ob navadni uri; ko bo zvonilo poldne, se bomo vsedli k obedu, in ko se nam oči ne bodo hotele več odpirati, bomo šli spat.

— **Vpoklic 18letnih.** Mladenci letnika 1898, ki so pri zadnjih naborih bili spoznani za sposobne, morajo, kakor se nam poroča, oditi v vojaško službo že dne 11. maja, na Ogrskem pa 29. maja.

— **Smrtna kosa.** Umrl je dne 26. marca 1916. na Bregu pri Kranju posestnik Mihael Porenta, star 54 let. Rajni je bil krščanski mož, večletni občinski odbornik, marljiv gospodar, in vnet čebelar, dober in skrben oče svojim otrokom. Bil je tudi zvest naročnik in bralec »Slovenca« in »Domoljuba«. Zapuščica ženo in šest otrok. Zaljubljeni rodbini Femanovi naše iskreno sožalje, blagemu pokojniku pa večni mir in pokoj. — Umrl je v Prvačini vpokojeni nadučitelj g. Josip Kragelj, star 68 let.

— **Neznani umrli vojaki.** Osmo številka tabel s fotografijami neznanih umrlih vojakov in v spremstvu armade se nahajajočih civilnih oseb se je razposlala na vsa c. kr. okraj. glavarstva na Kranjskem in mestnemu magistratu v Ljubljani, kjer je vsem prizadejim na vpogled.

— **Za čebelarje.** C. in kr. vojno ministrstvo je na predlog c. kr. poljedelskega ministrstva odredilo, da naj se podele tistim čebelarjem, ki ne dobe že v svoji lastnosti kot kmetovalci poljedelske dopuste, na podoben način v interesu čebelarstva dopusti do največ 14 dni.

— **Draginjske doklade za cestarje.** Ministrstvo za javna dela je določilo, da dobe državni cestarji in drugi nižji uslužbenci državnih cest in vodnih naprav, kot stražniki rek itd., draginjske doklade v znesku od 120 do 240 K na leto.

— **Trgovcem!** V zmislu razpisa c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 10. aprila 1916, št. 12.304, opozarja gremij svoje člane, da morajo glasom odredbe c. in kr. vojnega ministrstva sporazumno s c. kr. trgovskim ministrom počenši od 1. maja 1916 vse vojaške čete, vojaški zavodi, vojaške bolnice, bolnice »Rdečega križa« itd. brez vsake izjeme obračati se radi dobave sladkorja neposredno na pristojno vojaško oskrbovališče in je vsaka prodaja sladkorja na sladkorne prejemnice tem formacijam po 1. maju 1916 prepovedana. Dosedaj izdane sladkorne prejemnice omenjenim vojaškim formacijam v zaledju, tudi če bi se raztezale na dobo čez 1. maj 1916, so veljavne le do tega dne in izgubijo s tem dnem vsako veljavo. Prodaja sladkorja vsakovrstnim posameznim

vojaškim osebam, ki so v posesti sladkornih kart, je pa seveda tako, kakor sedaj, popolnoma brezhibna in dopustna.

— **Razpošiljanje vojnopoštinih blagovnih vzorcev.** 1. Pošiljatve blagovnih vzorcev so dovoljene samo do najvišje teže 350 gramov. 2. Take pošiljatve katerih vsebina se rada pokvari, kakor sveže klobase, slanina in podobno se ne sprejemajo in ne odpravljajo. Kakor za vojnopoštne zavitke, tako velja tudi za vojnopoštne blagovne vzorce določba, da jim ni smeti prilagati upaljšivih in razstreljivih predmetov (užigalice, bencin, napolnjena bencinova užigala, petrolej, špirit itd. 3. Vse pošiljke, katerih omoti ne odgovarjajo zahtevam vojnopoštnega prometa, se izločijo od opreme. Vse steklenice z neupaljšivimi tekočinami se morajo dajati v lesene škatlice, katere je treba zadelati z zadostno količino vpijajočih snovi. 4. Naslov je treba navesti točno in jasno. Razven tega je potrebno, da se na vsaki pošiljki napiše ime in naslov pošiljatelja.

— **Nov zdravnik v Celju.** V Celju se namerava nastaniti dr. J. Brešar, zdravnik v Podčetrtku.

— **»Kolo katoliških Hrvatica«** mislijo ustanoviti na Hrvatskem. To bo nova ženska katoliška organizacija, za katero že sedaj agitirajo.

— **Velik dar.** Baroni dr. Vladimir, Davorin in Velimir Turkovič so darovali »Jugoslavnski akademiji« v Zagrebu 20 tisoč kron, »Matici Hrvatski« pa 10.000 K v spomin svojega pokojnega očeta Petra Dragana barona Turkoviča.

— **Zopet nesreča s pištolo.** S flobert pištolo se je te dni igrala Antonija Škof, 12 let stara hči posestnika iz Vaš št. 11 obč. Medvode. S pištolo je tako neprevidno ravnala, da se je izprožila ter jo je projektil zadel v prsi. Otroci, orožje ni za vas, stariši pa skrbite, da ga ne dobe v roke.

— **Povožen deček.** Te dni so se v Mengšu neki ženski splašili konji, ker je prihajal nasproti avtomobil. Konji so planili čez cesto ob voglu neke hiše in potegnili pod voz 4letnega dečka, ki je stal ondi. Voz je šel čez otroka in ga težko poškodoval; počila mu je črepanja, zlomilo mu je več kosti in tudi drugih ran ima. Prepeljali so ga v rezervno bolnišnico v Kamniku.

— **Ogenj.** V vasi Brezje, župnije Čemšenik, je na velikonočno nedeljo popoldne pogorela Piratova hiša. Slamnata streha je bila naenkrat v plamenu. Nevarnost je bila velika, da se požar razširi čez vas. Toda tisočkrat hvala sv. Florijanu in ljubemu Bogu, da nesreča ni večja. Dež je lil izpod neba. Ljudje so delali na vso moč. Iz Trojan je prihitela požarna bramba in ogenj zadušila. Bog povrni!

— **Venček I. in II. zvezek »Slov. narodnih pesmi«**, sestavil Al. Mihelič, sta popolnoma pošla in izideta v kratkem v tretji izdaji. To v vrednost gg. naročnikom.

Primorske novice.

Kako je v Štandrežu pri Gorici? Te dni je prišel starešina »Danice« P., sedaj praporščak, od besarabske meje na dopust na Gorisko. Pri tej priliki je obiskal svojo rojstno vas Štandrež in je prenočil v svoji, od granate »ranjeni« rojstni hiši. In z velikim začudenjem mi je pripovedoval o Štandrežu samem in da živijo v Štandrežu še ljudje. Vas sama, ki leži neposredno v bojni črti, je skoraj popolnoma razvalina. Tozadevno veliko hujska opustošenja, kakor v Gorici. Nekateri hiše so malodane izgubile. Cerkev kaže gola rebra od laških granat in zvonik sam se je srušil. Lahki streljajo neprestano, vendar so posamezne hiše ob Soči, ker ležijo preblizu bojni črte, še skoraj nepoškodovane. Noč v velikem tednu, katero je omenjeni praporščak prebil v rojstni hiši, so uporabili Lahi za to, da so streljali proti Pavlinovi hiši, ki stoji ob Mirenski cesti. Toda streljali so previsoko. Hiše same to pot niso zadeli. Vendar je hiša že občutno poškodovana od laških granat in šrapnelov. Njivo poleg hiše je razrilo že okrog trideset laških granat. In vseh eno stanuje še v hiši družina Pavlin, stariši goriškega okrajnega nadzornika dr. Pavlina, oče, mati, sestra in nevesta. Stanujejo v hiši in ne v kleti, stari oče je trdno prepričan, da ga bo Bog tudi še naprej varoval. Istotako stanujejo tudi v drugih hišah ljudje. V neki hiši so imeli vojaki začasno kuhinjo v kleti, v kritju, družina sama pa je stanovala neženirano v gorenjih prostorih, čeravno so žvižgale mimo granate in tudi hišo samo že poškodovale. Kakor pripoveduje štandreški župan Lutman, ki je sedaj v št. Petru pri Gorici, biva v Štandrežu samem sedaj še krog 60 ljudi. Naravnost neverjetno in človek se misli, da poslušaj pravljice iz tisoč in ena noč. In vendar je resnica. Skoraj leto vojske, prav tik bojne črte ob Soči, brez kritij vztrajati in ne samo vztrajati, ampak tudi obdelovati polje. Res »tihi junaki«!

— **Iz baške doline.** Z oblastvenimi maksimalnimi (najvišjimi) cenami je pač križ. Najvišja cena mleka je zdaj, ko je malo mleka, malo krme in tako rekoč nič močnih krmil, določena na 20 vin. Do zdaj so ljudje prodajali vojakom mleko stalno po

26 ali 28 vin. in vojaki so bili s tem zelo zadovoljni. Zdaj pa naenkrat toli znižana cena! Tudi so zdaj dobili vojaki ukaz, da ne smejo plačati za liter mleka nad 20 vin. In posledica? Ljudje ne bodo hoteli več mleka oddajati! Ubogi vojak je udarjen in vsakdo, ki nima molzne krave doma. Kaj pa druga živila? Določena je cena mesa na 2 K 80 vin. Mesarji so se pritožili, da ne morejo dajati po tej ceni, ko je cena živini previsoka. Čuje se, da je glavarstvo mesarjem ugodilo. — Kaj pa vino, ki ni živilo? Določena je najvišja cena na 1 K 60 vin. Za to ceno se pa menda nihče ne briga. Že pred novim odlokom o najnižjih cenah so ga nekateri prodajali po 2 K in čez, zdaj pa skoraj od kraja po 2 K 40 vin. Pijo ga skoraj izključno vojaki. Okrajno glavarstvo naj blagovoli vsaj za mleko, ki je najpotrebnejše živilo, pravično in razmeram prikladno urediti ceno, in to še s posebnim ozirom na to, da je cena maslu 4 K do 4 K 60 vin. neprimerno višja in cena siru 4 K istotako!

— **Na cesti med Podmelcem in Poljubinom** je utrpel veliki četrtek težko poškodbo 9 let stari posestnikov sin Matija Kavčič. Ko so se pomikali trenski vozovi po sredi ceste, ob katere kraju je fantek šel, se je nenadoma splašila neka mula in zadela ob neki voz, da je tovor padel raz nje ter se zvrnil na dečka. Zlomilo mu je desno nogo v stegnu. Najprvo se je oskrboval nekaj časa v neki vojaški bolnišnici, sedaj pa ga je oče pripeljal v tukajšnjo deželno bolnico.

— **In to naj bo vojska!** Na planotskem pobočju, obrnjenem proti laški fronti med Avčami in Sv. Lucijo ležijo gorske vasice Zavrh, Hoje, Testoni, Mešnjak in Modrzeli. Na te mirne in nedolžne gorske vasice, obstoječe večinoma iz bornih bajt, so se spravili laški kanonirji z vso srditostjo. Obstreljujejo jih, kakor bi se šlo za zmagajo. Zlasti so vzeli na piko Zavrh, ki so ga v teku štirinajstih dni obstreljevali že sedemkrat. In vendar nimajo za to niti najmanjšega povoda, ker v vseh teh vasicah ni nastanjen niti eden vojak. Na Hojeh je bila občutno ranjena neka 14letna deklica. Rušiti mirnim, ubožnim in nedolžnim civilnim prebivalcem njihove koče, streči jim po življenju, odganjati jih od obdelovanja njihovih polj, na katerem si z naporom služijo vsakdanji živež, v tem obstoji moderna vojska. Bog mora kaznovati tiste, ki tako vojsko vodijo in vzdržujejo! Prav bi bilo, da bi se samo ta slučaj ohranil v zgodovini, da bi poznejši rodovi videli, kako barbarstvo in zverinstvo je vladalo za časa svetovne vojske v 20. stoletju.

Čiginci smo razkropljeni na vse vetrove. Večina moških je pri vojakih, družine žive begunsko življenje, nekaj družin je v italijanskem ujetništvu. Bog ve, kako je danes v naši ljubi vasi pod Krnom, kjer smo lani še vsi srečni praznovali velikonočne praznike. Pa naj bo, kakorkoli — vse naše misli so obrnjene tje. Bog daj, da bi vsaj drugo leto peli alelujo zopet doma pri Sv. Lenartu! V tem upanju pozdrav in vesele velikonočne praznike vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, posebno pa vojakom iz Čiginja! — I. F.

— **Slava Orlom.** Slavno uredništvo! Iz Brance: Skoraj gotovo ga ni telovadnega odseka, ki je dal vse svoje telovadce v vojno službo, kot je braniški. Že pri prvi mobilizaciji odšli so s preč. g. okrožnim predsednikom, kuratom Šmidom, vsi starejši naravnost na bojno polje. Polagoma so šli za njimi še ostali. Zadnji štirje, stari sedaj po 18 let, so bili potrjeni dne 17. t. m. v Sežani. Tako so vsi Orli v službi za cesarja in domovino. To so fantje! Marija jih varuj in ohrani!

— **Slovenska dekleta** iz občine Opatje-selo, ki bivajo sedaj kot begunke v Visoki Miti na Češkem, pošiljajo vsem slovenskim fantom in možem na bojišču najlepše pozdrave ter jim žele srečne in vesele velikonočne praznike. — J. M., E. M., M. P., A. P.

— **Iz Komna.** Naša vas dobiva vedno lepše lice. Že pred vojsko se je stekalo več cest v Komen, ki pa so bile preozke. Sedaj so vse povečini razširjene in trdno sezidane. Na novo je zgrajena cesta od preserske poti do gostilne pri Labanci. Ob straneh ceste je zasajen lep dreved in za par let bomo imeli krasno setlišče v senci pod košatimi vejami divjih kostanjev. Namerava se postaviti na koncu nove ceste pred pošto velik vojni spomenik na čast Nj. c. in kr. visokosti nadvojvodu Jožefu. — V zimskem času smo imeli par mesecev električno razsvetlavo. Vojstvo skrbi za snago po vasi in beli hiše ob glavnih poteh. Sovražni aeroplani nam niso dosedaj mnogo škodovali. Samo ena bomba je padla dne 14. sept. 1915 na streho farovža in jo je nekoliko poškodovala. — Kakor je bilo v jeseni in pozimi polje močno poteptano in se je zdela, da je ne bo mogoče obdelati, tako pridno se je sedaj skoro vse preoralo in obdelalo z vojaškimi konji in delavci. Domača živina, kar je še ostalo, je to zimo tudi pri nas kakor drugod po Krasu občutila vojsko. Krmili so jo po večini s tisto suho travo, ki so jo mogli v zimskem času populiti in požeti med kamenjem po kraških hribih. Z upanjem gledamo v oze-

lenelo naravo, da bomo mogli kmalu goniti kravice na pašo. A tudi strah nas navdaja, ko vidimo, da je z vojsko združenih toliko konjčev in kobilic.

Na goriškem magistratu s slovenskim jezikom še vedno slabo opraviš. Vedno ti doni nasproti. »Cossa ti vuol?« in če poveš svojo željo slovensko, te odpravijo kratko, da pridi jutri ali pa nimajo nič. Tako se pritožujejo slovenski Goričani.

— Marica Komac, požrtvovalna sestra »Rdečega križa« je bila odlikovana z srebrnim zaslužnim križcem s krono na hrabrostnem traku in plačilo za svoje nevtrajeno samaritansko delovanje v bojni črti in zaledju. Osebo ji je pripel 13. t. m. odlikovanje fml. ekscelenca N. Imenovana je doma iz Bovca in jo je opisaval že »Ilustr. Glasnik« št. 22. — Čast, komur čast!

Za goriške učitelje. Učiteljstvo več goriških okrajev se je obrnilo na deželni odbor s prošnjo, da bi podpiral njihovo akcijo za pomoč ljudskošolskemu učiteljstvu, ki se nahaja v velikih gmotnih težavah. Goriški deželni odbor je takoj uvedel primerne korake, da se tako opravičena želja učiteljstva izpolni.

Za žveplanje trt na Goriškem je c. kr. vlada določila 350 meterskih stofov žvepla. Ta množina niti od daleč ne zadošča, vsled česar se je deželni odbor goriški obrnil na c. kr. poljedelsko ministrstvo s prošnjo, da odkaže Goriški vsaj še 350 q modre galice. C. kr. ministrstvo pa je odgovorilo deželni odboru, da žal ni v stanu ugoditi odborovi želji, ker se mu kljub vsemu trudu ni posrečilo dobiti letos toliko žvepla, da bi se vsaj približno krila potreba vinogradnikov.

Deželni stavbni red za Goriško. »L' ecco de Litorale« poroča, da si goriški deželni odbor prizadeva, da dobi Goriška primeren deželni stavbni red. V to svrhu so se že vršile konference v ministrstvu za javna dela, katerih sta se vdeležila ravnatelj deželnega stavbnega urada inž. Glesic in podtajnik Vidrig.

— Drobna zmes. Piše se nam: V »Slovincu« tarna neki Tržačan, da prodajajo tamošnji kavarnarji črno kavo po 30 h, kakor bi bilo to kaj izrednega. Omenjeni prijatelj naj pride k nam v Amstetten. Tu je ne dobi pod — 40 vin., pa kako! Temu treba se privaditi. Včasih nismo imeli denarja, pa smo šli v kavarno. Sedaj bomo pa doma ostajali. — Citam, da ste dobili po Dolenjskem slano. No, pri nas pa je tri dni deževalo — in še danes v soboto se ni zjasnilo — vmes pa je padalo pšeno, tolkila je toča in snežinke so naletavale. Danes pa so hribi naokrog vsi beli. Pa sem pred dnevi razmotrival v krogu tovarišev vprašanje o folkloristiki in narodni filozofiji. Opiraje se na starodavni slovenski kmetijski rek: božič na trati, velikanoč na peči, sem trdil, da bo velikanoč bela. Pa so rekli, da sem nor; bili so hudi name in na tako čuden narod. Pa bo menda vendar le po našem. — Par dni smo bili tu (v Amstettnu) brez mesa. Mesarji baje ne morejo izhajati, pa so malo »pasivno resistirali«.

»Slovincu« in njegovemu dopisniku iz Trsta. Pod tem naslovom je prinesla tržaška »Edinost« članek, v katerem priznava veleresnične besede našega dopisnika in jih kot take z velikim zadovoljstvom zopet ponavlja. V isti sapi pa čitamo med vrstami, da ima nekdo od »Edinosti« osebna nasprotstva proti našemu dopisniku. Zlasti ko govori zoper njega o »koruzi in puški«, s katero naj bi se streljalo na tržaško kamoro. Enkrat za vselej naj bo zapisano: Urednik, ki hoče — kakor je že povsod drugje dokazal — operirati z nasilstvi, naj si zapomni, da kakavarniški incidenti ne spadajo v resno žurnalistično diskuzijo dnevnih vprašanj.

1. maj se v Trstu ne bo praznoval. Z ozirom na sklep osrednjega vodstva avstrijske socialne demokracije, da se delavstvo za letos prostovoljno odreče praznovanju dne 1. maja in običajnim demonstrativnim izprehodom, naznanja tržaško socialno demokratično stranko in strokovno vodstvo, da se ima delavstvo v Trstu strogo držati gornjega sklepa. Iz posebnih krajevnih ozirov se v Trstu ne priredi niti sestanek na predvečer 1. maja.

Zid se je porušil. 24. t. m. popoldne se je nenadoma porušil velik kos srednjeveškega zidu na cesti Tor S. Lorenzo v Trstu. Človeških žrtev ni bilo.

Skauti v Trstu. V cerkvi S. Maria Maggiore so minoli ponedeljek z veliko slovesnostjo blagoslovili zastavo novoustanovljenega zbora pomorskih skautov. Blagoslovil je zastavo sam škof dr. Karlin. Zastava je svilen, žoltočrna ter ima vvezeno zlato lilijo in sidro. Tudi trakova sta žoltočrna; eden nosi letnico ustanovitve skautskega zbora in blagoslovne zastave ter geslo »Viribus Unitis«; na drugem traku je ime društva v starogotičnih črkah: »Triester See-Pfadfinder«.

500 kron je podaril tržaški mestni komisar Krekich-Strassoldo v imenu občine revnim družinam škedenjskih žrtev. Denar je bil izročen škedenjskemu župniku č. g. Macarolu, da ga razdeli. Obljubljena je nadaljina pomoč.

Zvonovi so za velikonočne praznike v Trstu zopet enkrat zapeli. Sedaj zopet molče do — Bog vé kdaj!

Radi dežja se v Trstu velikonočne cerkvene slovesnosti niso moge izvršiti popolnoma po načrtu.

Ribji trg. Na veliki teden so imeli ribi biči dokaj sreče. Rib je bilo mnogo na trgu. Sardele so stale 1 K 76 h kg, tonina pa 6 K kg.

Zopet nov list v Trstu. V kratkem ima v Trstu iziti list »L' Orizzonte«. V »paci« pa je še par drugih listov, ki hočejo poskusiti svojo srečo. »I Balkani«, laško pisani tednik je med tem že ugasnil.

Vojasnica v Trstu, nasproti palači Balkana bi bila že izginila, da ni izbruhnila vojna. V času vojne — pa tudi že poprej — so se vojaški krogi že resno pečali z vprašanjem bodočega vojaškega nastajališča. Stara vojašnica že od prvega početka ni povsem odgovarjala vojaškim zahtevam. Saj je bila zgrajba prvotno namenjena in tudi uporabljena za mestno bolnišnico. Notranje prostore so šele potem preuredili v toliko, da so odgovarjale vojaškemu namenu. Projekt demoliranja te vojašnice sedaj čaka mirnih časov in kakor se čuje, nameravajo po vojni zgraditi zunaj mesta (v Rocolu) novo orjaško poslopje, ki bo v vseh ozirih izpolnjevalo želje vojaških krogov.

Vojaki za vdove in sirote. Puljski »Gazettino« poroča: Poveljstvo stražne stotnije I.—III., vojna pošta 330, je izročilo vojnopomožnemu uradu 662 kron, da se razdele na dve revni vdovi ali siroti vojakov, ki so padli v vojni in so pripadali 97. pešpolku, 7. in 20. lovskega bataljonu. Svota se razdeli v šest enakih delov po 110 K 34 vin.

Ljubljanske novice.

Ij Ljubljanski Grad in kapelica sv. Jurja sta se že parkrat omenjala v »Slovincu« v sedanjem vojnem času. Gotovo bi bili radi pohiteli letos Ljubljančani in okoličani na Jurjevo k sv. Jurju na Grad, pa vojne razmere so to preprečile. A vendar je bila tudi letos na Jurjevo mala slovesnost v kapelici. Vč. g. m. župnik J. Barlé je poročil v kapelici mlada zaročenca g. c. kr. narednika 27. dež. br. pešpolka Josipa Grahek z gdčno. Angelo Tominc. Pred in po poroki so zapeli na koru laški ujetniki par lepih pesmi. Mladima zaročencema obilo srečo in božjega blagoslova. — Naj bo nam dovoljeno ob tej priliki nekoliko spregovoriti o stanju kapelice sv. Jurja, kar bo gotovo Ljubljančane zanimalo in v srcu razveselilo. Notranjščina kapelice je vsa spremenjena. Kdor je preje obiskal kapelico, je bil užaljen v srcu zaradi zanemarjenosti in zapuščenosti tega svetega kraja. Zdelo se je, da je poleg Grada tudi kapelica izročena — razpadu. In sedaj. Že vhod v kapelico je nekaj posebnega. Zdi se ti, da greš skozi najlepši park. Okrog tebe in nad teboj se vijejo simbolične cvetice — okraski na nekdanji zapuščenem hodniku, ki te vabijo v svetlo. Pri vstopu se divi naše oko nad lepoto — v resnici grajske kapelice. Vse tako ljubko, snažno, harmonično prenovljeno. V ozadju barvana okna v skladu s celoto. Preje je pihala skozi zamazano-pobita okna neprijetna sapa. Nad vse pa se razveseli verno srce, ko zagleda večno luč, ki mu govori, da prebiva sedaj tu Najsvetejši — živi Bog — skrivnostno v presv. Zakramentu. Človeško primerno stanovanje mu je preskrbelo globoko verno srce plemenite gospe poveljnica Grada, visokorodne g. majorja viteza pl. Kern. Kar kapelica doslej ni imela, ima sedaj krasno monstranco, ciborij in dva lepa keliha. Tudi z mašno obleko in perilom je sedaj kapelica dobro preskrbljena. V pogovoru s plemenito gospo mi je rekla: »Najljubša mi je kapelica.« In najbolj grenka bi mi bila pri odhodu zavest, da bo postala zopet zapuščena in bi se moralo Najsvetejše odstraniti. Upam, da bo ljubljanska mestna občina kot gospodar Gradu skrbela za ta biser kranjske dežele. Kapelica ima sedaj tudi klopi iz orehovega lesa. Občudoval sem vsestranskega duha in skrb g. majorja. Na vse misli, da vse skrbi. Nobena malenkost ne uide njegovemu paznemu očesu. Zraven vse tako okusno, lepo odgovarjajoč umetniškim zahtevam in razmeram. Pa se tudi na Gradu vse giblje, vse dela, pri tem pa vse tako veselo, zadovoljno. Kdor ljubi red in delo, ima v g. majorju dobrega očeta; vsak čuti, da pod strogo vojaško zunanjostjo bije gorko očetovsko srce. Res blagoroviti moramo laške ujetnike, za katere je vse tako dobro preskrbljeno v dušnem in telesnem oziru. Bog ve, se li našim ujetnikom v tujini tudi godi tako dobro? — Častitaki pa moramo tudi mestni občini, ki je v g. majorju vitezu pl. Kern v sedanjem času dobila svojega — smem reči — največjega dobrotnika. S čimur so si mestni očetje leta in leta ubijali glave in že obupavali nad prihodnostjo ljubljanskega Gradu, je g. major rešil s svojo žilavo pridnostjo in prihranil mestu ogromne stroške, a ohranil tudi ljubljanski Grad z njegovim biserom — kapelico sv. Jurja.

Ij Padel je 22. t. m. na južnozahodni bojni črti v zvestem izvrševanju svoje dolžnosti podmaršal Hugo Kuczera, poveljnik neke pehotne divizije. Rajnik je služboval neposredno pred vojsko z Italijani v Ljubljani, kjer je bil zelo priljubljen.

Ij Umrla je včeraj popoldne v deželni bolnici štiriletna Jelica, hčerka dež. nadoficijala pri dež. odboru g. Fr. Kristana. Iskreno sožalje!

Ij Glasbeno društvo »Ljubljana« naznanja svojim gg. članom in članicam, da ta teden izjemoma ne bo pevskih vaj, ker je g. pevovodja odsoten. Prihodnji teden so zopet redne pevske vaje.

Ij Poročil se je včeraj v frančiškanski cerkvi gospod dr. Franc Černe, tajnik Mestne hranilnice, s hčerko odvetnika dr. Jos. Furlana, gospodično Katinko Furlanovo.

Ij Potrđil je trgovinski minister zopetno izvolitev za predsednika trgovske zbornice Ivana Kneza, za podpredsednika pa Kamilo Pammerja.

Ij Umrla so v Ljubljani: Ivana Logar, posestnica, 39 let. — Leopold Morwein, bivši mizar, 34 let. — Mira Medic, poštarica, 32 let. — Josip Molek, gostačev sin, 6 let. — Miroslava Čamer, hči tobačne delavke, 3 leta in pol. — Janez Nštar, posestnik, 54 let. — Mihael Mole, evidenčni nadoficial v pok. — Istvan Madarasz, poddesetnik. — Ivan Sršen, poddesetnik. — Oskar Metelka, kadetni aspirant. — Katarina Röthl, vdova poštnega sluga, 75 let. — Anton Ravnikar, posestnikov sin-hiralec, 38 let.

Ij Pozor! Dognalo se je, da občinstvo pri vojaških transportih in posameznih vojaki dovolj ne upošteva navedbe glede prodajanja žganih pišč. Prizadeti se ponovno opozarjajo, da se glede tega že najmanjši prestopok kaznuje najmanj z globo 50 K ali pet dni zapore.

Ij Oddaja moke pri mestni aprovizaciji. Za dobavo moke pri mestni aprovizaciji naj se zglase: trgovci iz Ljubljane jutri, v četrtek, dne 27. t. m., peki in mokarji v petek, dne 28. t. m., okoliški trgovci pa v soboto, dne 29. t. m., vselej ob 8. uri zjutraj na mestnem magistratu, prejšnja Gallova hiša, I. nadstropje, mestna posvetovalnica.

Ij Vincencijevi konferenci sv. Petra v Ljubljani je daroval g. Pavel Pollak, trgovec, sedaj načelnik oddelka za moko pri zavodu za promet z žitom v Ljubljani, znaten znesek 100 K. Bog plačaj!

Ij Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem. Kakor smo že poročali, vrši se letošnji redni občni zbor v četrtek, dne 27. t. m. ob 6. uri zvečer v bibliotečni dvorani c. kr. deželne vlade.

Ij Redni občni zbor hranilnega in posojilnega konzorcija I. splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske v Ljubljani, bo v soboto, dne 29. aprila 1916, točno ob 8. uri zvečer v vrtnem salonu restavracije g. Mrak-a »Pri Stavem Rimljanu« v Ljubljani, Rimska cesta.

Ij Prodaja terjatev. Jutri, dne 27. t. m. ob 11. uri popoldne se vrši v sobi št. 16 c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani prostovoljna javna dražba neizterjanih terjatev iz konkurza zapuščine po pokojnem dr. Evgeniu Gallatiji v Ljubljani. Nominalna vrednost terjatev znaša 1135 K 93 vin., izključna cena 50 K. — Pojasnila v pisarni dr. Ivana Lovrenčiča, odvetnika v Ljubljani, nasproti hotela »Union«.

Ij V frančiškanski cerkvi je bil pozabljen dne 25. t. m. od 11. do 12. ure damski dežnik. Kdor ga je pomotoma odnesel, se vljudno prosi, naj ga odda v zakristiji frančiškanske cerkve.

Razne novice.

Varnostna znamenja na železnih prelazih. Da se preprečijo avtomobilne nesreče v temi pred nerazsvetljenimi železniškimi prelazi, je železniško ministrstvo napotilo vsa državnoželezniška ravnateljstva kakor tudi večje zasebne železnice, da opremijo železniške zavore na državnih in drugih cestah, po katerih se vrši večji avtomobilni promet, z majhnimi takomenovanimi zvezdnimi reflektorji, ki imajo stekleno lečo. V teh reflektorjih se odbija svet bližajočega se avtomobila, tako da se na spuščeni zavori zasvetita dva rdeča varnostna signala, ki sta približno 80 cm vsakebela.

O laškem irredentističnem planinskem društvu na Tridentinskem pišejo nemški listi: Guido Larcher, Giovanni Pedrotti in Gino Marzani, ki so jim nedavno zaradi veleizdajstva oziroma vojaškega begunstva zaplenili premoženje, so bili vplivni člani »Societa degli Alpini Tridentini«, ki je bilo lani razpuščeno. Guido Larcher je deloval več let kot predsednik. Pedrotti je društvo bogato podpiral, Marzani si je pridobil kot podpredsednik posebnih zaslug v znanem procesu proti bremenski planinski podružnici in avstrijski državi (c. kr. finančni prokuraturi v Inomostu), v katerem je priboril društvu koč bremenske podružnice v Brenti, ki je bila zaračuna s

stroški 50.000 K. Cilji »Societa degli Alpini Tridentini« že davno niso bili nobena tajnost.

Kdaj bo konec vojne? V treh mesecih; tako trdi »Figaro« temeljem znamenja, ki da je dal poroški zvon v Naju. Stvar je taka: V Naju, majhnem mestecu v Sp. Pirenejah, je v cerkvenem zvoniku majhen zvon, ki je doslej že v mnogih vojnah nanzanil bližajoči se mir. Kadarkoli so se namreč ob raznih vojnah pokazali prvi znaki miru, je padel zvon na tla, ne da bi se kaj poškodoval. Tako se je zgodilo tri mesece pred koncem kimske vojne in tri mesece pred mirom l. 1871. Sedaj je zvon zopet padel na tla — torej bo v treh mesecih vojne konec.

— Umrl je v Hercegovini frančiškan o. Kazimir Bebek.

— Smrt bolgarskega arheologa. Iz Sofije se poroča, da je umrl arheolog Atanazij Čibingirov.

— Spolne bolezni se širijo bolj in bolj. »Pražský Illust. Kurýr« piše: V noči od sobote na nedeljo se je izvršila v nekem predmestnem hotelu policijska preiskava, pri kateri je bilo aretiranih šest ženskih, od katerih so bile štiri kužno bolne, dve sta pa imeli garje. Vse so odpravili policijskim potom na češko kožno kliniko dvorne svetnika profesorja dr. Janovskega, kjer ostanejo v kliničnem oskrbovanju. Število na spolovilih bolnih raste v zadnjem času čim dalje bolj. — Taka in enaka poročila je čuti od vseh strani. O tem-pora, o mores!

— Proti nemoralnosti. V Splitu takoj aretirajo žene in dekleta, ki ne živé moralno. Doslej so jih aretirali 25, da ne kvarijo uboge mladine. Na Dunaju so take dekline pobrali in jih poslali delat v muni-cijske tovarne. In pri nas v Ljubljani?

— »Hrvatska Misao«, glasilo pravaškega poslanca dr. Ante Dulibića, bo prenehala izhajati kot dnevnik ter bo odslej izhajala samo dvakrat na teden.

— Okrajno sodišče v Budvi v Boki Kotorski je zopet otvorjeno.

— Protestantska teološka fakulteta na Ogrskem. Iz Budimpešte se poroča, da se ustanovi na vseučilišču v Požunu evangelijska fakulteta, v Debrecinu pa za reformirane.

Izdelovanje municije Američanom dobro nese. Po nekaterih municijskih tvornicah zaslužio delavci 60 do 80 K na dan. Pa naj še tako Američani podpirajo naše sovražnike — zmagali ne bodo! Šef bolgarskega generalnega štaba je te dni izjavil, da bo celemu svetu prej zmanjkalo municije, kakor pa državam, ki se bore združene z Avstrijo.

Odstavljeni notarji. »Bote für Tirol und Vorarlberg« poroča, da je disciplinarna komisija v Inomostu odstavila od službe naslednje notarje: dr. Em. Bortolotti v Arcu, Albin Bella v Condinu, dr. Marko Costantini v Rivi, Jakob Orsi v Roveretu, dr. Darij Taiti v Roveretu, Donat vitez pl. Salvadori v Tridentu, dr. Silvij Romanese v Levicu.

Zaplemba premoženja. Deželno sodišče v Inomostu je izreklo zaplemba premoženja proti dr. Jos. de Bonetti, Nago-Torbole, Ginevri Marchetto vdovi Maksimiljana, trgovca v Tridentu, baronu Titu Ciani-Bassetti, posestniku v Tridentu — proti vsem radi veleizdaje.

Zaplenjena knjiga. Okraj. sodišče v Rovinju sedaj v Pazinu je zaplenilo knjigo garibaldinskih spominov Josipa Caesara-Abba in priročno knjigo italijanske književnosti od Franca Toraca.

Drag dovtip. Londonski tednik »Bystander« je nedavno tega priobčil karikaturo angleškega vojaka v bojni opremi, sedečega utrujen kraj zakopov in opirajočega se zadaj o debelo drevo. Njegova levica je stiskala steklenico z rumom k srcu. Pod podobo je bilo napisano: »Pogrešano«. Ta karikatura je nakopala listu kaznen 500 funtov šterlingov, odgovornemu uredniku 250 funtov, a avtorju rečene podobe, poročniku Bernhardu tudi 250 funtov šterlingov, vkup 24.000 K za dovtip, ki je poleg vsega vse prej kakor duhovit.

80 letno mačeho umoril. 49 letni kmečki hlapec Ivan Mayer v Münstru v spodnji Inski dolini je te dni s sekuro ubil svojo 80 letno slepo mačeho. Zločinca so zaprli.

Iz milionarja — berač. »Slov. Tyžd.« poroča: Po prvi balkanski vojski se je več premožnih Srbov preselilo iz Dolnje Bačke v Srbijo, med njimi je bil Tira Marcikič, veleposestnik in lastnik mlina v Novem Sadu. Kar je imel doma, je vse prodal in se naselil v Skoplju v Novi Srbiji. Ko se je vnela sedanja svetovna vojna, je ostal na svojem mestu, a nedavno tega, ko so Bolgari zasedli Skoplje, je zbežal v Mitrovico, kamor je prišel raztrgan in je prosil naše vojake za kos kruha.

Trgovci! Trgovci!

VOJNI KREME ZREZKI!

Nepokvarljivo fino pečivo nudi trajno dober zaslužek. Karton 36 kosov K 4.—, kateri so pa lahko na 72 ali 144 kosov delijo. Razpošilja najmanj 3 kartone: 1020

Brandt v Ljubljani. Pošta 7.

Lesna tovarna v Medvodah sprejme
tako spretnega

ključavničarja.

Predstavatelj, ali pismene ponudbe blago-
volijo naj se na **direkcijo vevskih pa-
pirnih tovarn p. Devica Mariji v Polju,**
Kranjsko obrniti.

Na prodaj
ima
brinje
za kuho
brinjevice
v poljubnih množinah po nizki ceni
tvrdka Ivan Jelačin v Ljubljani. 814

Išče se

služkinja

k trem otrokom, ki je vajena tudi šivanja. Več
se izve v gostilni »Pri racia« v Spodnji Šiški.

Občinski tajnik

(davlčni uradnik v pok.)

sedaj vojaščine popolnoma prost
išče primerne službe. - - - Naslov
pove uprava tega lista pod št. 1019.

Napredaj sta

dve hiši

ena s pekarijo, druga z vrtom in zem-
ljiščem. Več se izve pri g. Ter. Serschen,
v št. Petru v Savinjski dolini, na Staj.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah
Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od tr-
govcev. — Posredovalci se iščejo proti
dobremu plačilu. 2426

Sprejme se v trgovino z mešanim blagom
trgovski pomočnik
mlajša moč in tudi krepak
učenec.

Ponudbe je pošiljati na upravo »Slovenca« pod
št. »K. L. 690.« 1032

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgu-
sta, dolžest 1—2½ m. Obvezne po-
nudbe za 100 kg z navedbo postaje
doposlati tvrdki: Vinke Vabič, Za-
lec, Stajersko. 901

Kupim rabljen, dobro delujoč

čevljarški šivalni stroj

Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro:
Stroj 1037.

Sprejme se

1038

mesarski vajenec

Prijava je nasloviti na:

Vnovčevalnico za živino
v Ljubljani, Dunajska cesta 29.

VINO

naravno ima napredaj v večji množini

»Goriško vinarstvo«

sedaj v Prvačini in Kobdilju

po zmerno nizkih cenah. 756

Za 1. avgust išče lepo

stanovanje

s 4 sobami, kopalnico in vrtom stalna, boljša
domača stranka. Več se izve v prodajalni
Jos. Vidmar, Pred škofijo 19.

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila: surovi
sladkor v vrečah po 100 kg à K 48.—.

Orehove tropine (cele) v ploščah po K 84.— in
zmlete à K 87.— za 100 kg brez vreč.

Sezamove tropine po K 84.— brez vreč.

Olupke sladkorne pese v balah in vrečah po
50 kg à K 53.— za 100 kg brez vreč.

Tudi sladkorno krvno kladjo in raprove tro-
pine dobi v kratkem!

Pojedelci! Naročajte pri Gospodarski zvezi se-
mena, ječmen, domačo in nemško de-
teljo, grašico in druga travna semena.

Modro galico G. Z. bo radi enotnosti v poraz-
deljevanju na vinogradnike v smislu medsebojnega
tozadavnega dogovora oddajala Kmetijska družba.

Kmetovalci! Preskrbite si od Gospodarske zveze
kajnite, kalijevo sol, 8% kalijev, 18—20%
mineralni in kostni superfosfat, mešana
gnojila, zlasti 14% žlindre, ki se dobi v papirnatih
vrečah po 50 kg za K 10.— à 100 kg z vrečo
vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče
franko naš naslov, sicer se naročila ne bodo
mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah
blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih
vrečah po 12-20 K à 100 kg z vrečo vred.

Gospodarska zveza pa **nakupuje** tudi po naj-
ugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene
in druge pleva.

Hlapec

zanesljiv in pošten, se sprejme takoj. Plača po
dogovoru. 1026

Ivan Ogrin, Laverca.

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo
izgotovljenih oblek za
moške, ženske in dečke.

2371 Velika izbir
površnih jopic
za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Škofijo št. 3, Lingarjeva in
Medarska ulica.

Podružnica tvrdke R. MIKLAUC.

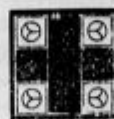
Mirna stranka brez otrok išče za majev termin

stanovanje

obstoječe iz 2 ali 3 sob in kuhinje, najraje kje na
škofijskih parcelah. Ponudbe na **Ilirsko ulico 31,**
pritličje, desno. 1035

Revizija žrebanj

pod jamstvom za vse srečke od njih početka
kakor tudi za poznejšo zaznambo. Pristojbina
K 1.— pri banki S. FISCHER, Dunaj, IX.
286 Währingerstr. 41.

Vsem sorodnikom in znancem pretužnim srcem naznanimo, da
je danes zjutraj ob pol 7. naša ljuba in dobra mati

MARIJA KROMAR

po dolgotrajni bolezni vsa bogudana umrla.
Priporočimo jo v pobožno molitev in blagi spomin vsem ki so jo poznali.
Počivaj mirno zlato srce!

V Starem trgu pri Ložu, dne 23. aprila 1916.

Janez Kromar soprog.

Ivan župnik, Franc, Karol sinovi.

Julijana poročena Češarek,

Margareta poročena Bregar hčerki.

Marija Tičar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 26

Selenburgova ulica 1
nasproti kazine

Prva specialna trgovina
umetniških, vojnih
pokrajinskih in drugih
razglednic.

Priznana največja izbira nu-
drobno in debelo.

Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

375

Ivan Gričar

Selenburgova ulica 3

Zaloga

izgotovljenih oblek
za gospode in dečke.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice
sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neugodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1914. K 173.490.838.—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022.76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**,
naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in
poštine prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marje Terezije cesta št. 12.

Zadružna zveza v Ljubljani

Dunajska cesta šte. 38

sprejema

prijave za IV. avstrij- sko vojno posojilo

in sicer za **5 1/2 %** amortizacijsko državno
posojilo po 92.50 K
t. j. za vsakih 100 K se plača le 92.50 K

5 1/2 % državne zakladne
liste po 95.— K

t. j. za vsakih 100 K se plača le 95.— K.

1000